

Landscape Architecture - TU Delft - ON SITE 2023

THEATRE OF SKY

LAND
VAN
CHABOT

Students

Denise Braz Del Giglio

Timon Kuiters

Wessel Koolhaas

Katerina Pavlou

Małgorzata Rybak

Jonas Stappers

Maarten Verheij

Giorgos Xanthopoulos

Junjian Yu

Tutors

Saskia de Wit

Mônica Veras Morais

Preface

This booklet is the attempt to synthesize the work developed by a multidisciplinary group of Master students from TU-Delft during the Landscape elective course OnSite. The course revolves around the design and the construction of a temporary project in a landscape setting, preceded by extensive exploration of the site. During the course, the students were given the unique chance to experience the land in multiple forms, and later on, feel the impact of their intervention.

We were assigned to work in the area called Land of Chabot, located in the north of Rotterdam, where the famous painter Henk Chabot (1894-1949) used to live. The area is constrained by the Rotte River on the north, an untouched forested area on the right and a relic of the original agricultural polders and on the left. It is currently being cut in the middle by the construction of the A16 motorway, which leads to deep structural and symbolic transformation of the landscape.

Chabot used to paint this landscape, evoking the essence of the land by his raw, harsh, and bold brushstrokes. Another powerful characteristic of his work are the different viewpoints from which he paints the land, bringing the viewers to experience its openness and contemplate the land to its fullest.

Today, the land of Chabot is a fragment of an open farmland tissue that once surrounded the whole city of Rotterdam, and that has been profoundly changed over the years. The reason why this specific piece of land remains, is the construction of the A16 motorway that is now happening, after 30 years of planning. A huge contradiction arises due to the fact that the highway that is disrupting the land by carving it in the middle, is the very same reason why this land has been kept preserved over the years.

During the design process of our intervention, we aimed to tackle the cultural and symbolic significance of this place, and mostly, what new meanings and ways to see this landscape could take place now, given its inevitable current transformations. We dived into Chabot's paintings and tried to capture his shifting horizon - that is different when viewed from the Rotte than when viewed from the dike, from the house where Chabot lived and worked, or from the polder floor. Our intervention became an attempt to descend into this land in order to see it.

Dit boekje is een samenvoeging van het werk dat is ontwikkeld door een multidisciplinaire groep Masterstudenten van de TU-Delft tijdens het landschapsarchitectuur keuzevak OnSite. Het vak draait om het ontwerp en de constructie van een tijdelijk project in een landschappelijke omgeving, waar een uitgebreide verkenning van de locatie aan voorafgaat. Tijdens het vak kregen wij de unieke kans om het land in meerdere vormen te ervaren en later de impact van onze interventie waar te nemen.

Onze werklocatie was het Land van Chabot, gelegen in het noorden van Rotterdam. Dit stukje land is vernoemd naar de beroemde schilder Henk Chabot (1894-1949), die aangrenzend hiervan heeft gewoond. Henk Chabot kon zittend op het platte dak van zijn schuurtje over de Rotte kijken en dit landschap zien liggen. Vandaag de dag wordt het gebied aan de noordkant nog steeds begrensd door de rivier de Rotte. In het gebied zelf vinden we nu aan de oostkant een ongerept bosschage, terwijl de westkant het gebied vergelijkbaar is met het oorspronkelijke agrarische polderlandschap. Het geheel wordt echter momenteel doormidden gesneden door de aanleg van de A16, wat leidt tot een diepgaande structurele en symbolische transformatie van het landschap.

Chabot schilderde het agrarische landschap rondom Rotterdam. Met rauwe, harde en krachtige penseelstreken en gebruikmakend van verschillende standpunten legde Chabot de essentie van het landschap met haar open horizon en zware luchten vast.

Vandaag de dag is het land van Chabot een van de laatste fragmenten van dit open landschap dat ooit de hele stad Rotterdam omringde. De reden dat dit specifieke stuk land zo is blijven liggen, is door de reservering van het stukje land voor de lang geplande aanleg van de snelweg A16. Het is juist de aanleg van deze snelweg, die dit stukje land voor jaren heeft behoed tegen veranderingen, die nu ingrijpende wijzigingen in het landschap teweegbrengen.

Voor het ontwerpproces van onze interventie richtten we ons op de culturele en symbolische betekenis van dit gebied. Met de vraag hoe niet alleen het uitzicht over het landschap, maar ook het inzicht in het landschap zal veranderen, gezien de onvermijdelijke huidige transformaties. We verdiepten ons in de schilderijen van Chabot en probeerden zijn verschuivende horizon te representeren in onze interventie. Waarbij het perspectief over het landschap verandert en de horizon verschuift tijdens een afdaling vanaf Chabots huis boven op de Rotte dijk tot op de bodem van de polder.

Table of Contents

Discovering the Land of Chabot

<i>Who is Chabot?</i>	10
<i>Where is the Land of Chabot?</i>	14
<i>Movement & Experience</i>	18
<i>Cycling</i>	20
<i>Walking</i>	22
<i>Laying Down</i>	26
<i>Dreaming about ...</i>	28
<i>Land through the eyes of a child</i>	32
<i>Planting & Mapping</i>	34
<i>Exploring & collecting</i>	38
<i>Drawing land & sky</i>	42
<i>Meeting the local community</i>	46
<i>Terminology</i>	50
<i>Problem statement</i>	52

Understanding Land of Chabot

<i>Boundaries</i>	56
<i>Human and non-human activities</i>	60
<i>Underfoot / Inside</i>	62
<i>Rotte scale analysis</i>	66

Intervening in the landscape

<i>Manifesto</i>	70
<i>Intervention design Amphitheatre</i>	72
<i>Mowing</i>	76
<i>Stools</i>	84
<i>Day of exhibition</i>	88
<i>Conclusion</i>	94

Design

<i>Site plan</i>	98
<i>Maintenance plans</i>	104
<i>Amphitheatre</i>	108
<i>Entrances</i>	112
<i>Future perspective of the land</i>	114

Appendix

<i>Design proposition - Group 1</i>	120
<i>Design proposition - Group 2</i>	122
<i>Design proposition - Group 3</i>	124
<i>Bibliography</i>	126
<i>Acknowledgements</i>	128

Who is Chabot?	10
Where is the Land of Chabot?	14
Movement & Experience	18
Cycling	20
Laying Down	26
Drawing land & sky	42

Discovering the Land of Chabot

Who is Chabot?

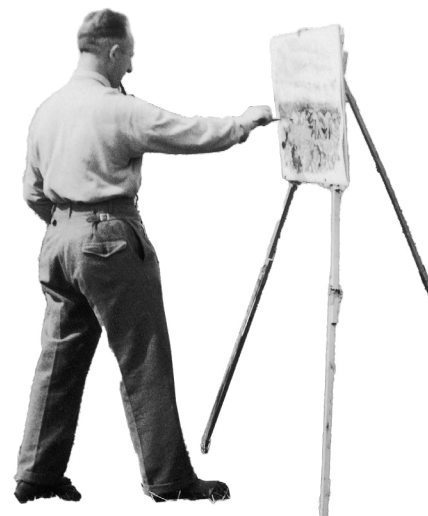
Dutch emblematic artist Hendrikus “Henk” Chabot (born on 2 August 1894 in The Hague and died on 2 May 1949 in Rotterdam) began his artistic journey in Rotterdam, after moving there as a child in 1906. It was there that he eventually attended evening classes at the Rotterdam Academy of Art and Science. Chabot drew inspiration from Cubist and Expressionist artists of the early 20th century, initially focusing on sculpting. His wood sculptures, carved from solid tree trunks, resemble totem poles of non-western vernacular art. Later, he ventured into more expressive styles, as seen in his iconic concrete sculpture “De Voetballer” (The Footballer) created in 1937.

During his time in Zeeland, Chabot explored new subjects of interest, including the sea, farmers, and wildlife. His work “Blanke dag aan zee” (Bright Day at Sea) from 1933 showcased his initial experimentation with expressionist oil painting, a significant departure from his previous sculptural work. In 1934, he settled in a house near a peat river, allowing him to observe and paint the ever-changing polder landscape.

In the interwar period, Chabot’s artistic career flourished, becoming an active member of Rotterdam’s art scene. He painted the polder landscape and witnessed its transformations over time from his house on the margin of the Rotte River, gaining recognition for his powerful depictions of rural life and the human figure, often portraying laborers, farmers, and fishermen. His paintings captured their resilience and the profound connection between humanity and the land.

During World War II, Chabot produced a series of paintings with darker color palettes, but in the following years, his colors rapidly became lighter. He humbly and diligently painted what he saw, depicting passers-by fleeing from the war-ridden city, struggling farmers, and fearful children. One of his most emblematic works is “Brand van Rotterdam” (Fire of Rotterdam) from 1940, created after witnessing the burning city following the bombardment by the German fleet on 14 May 1940.

Chabot exhibited a deep appreciation for the natural world. His fascination with nature, landscapes, and the Earth itself permeated his work, giving rise to a distinctive and evocative style that captured the essence of the land. Chabot aimed to express the “essence” of his subjects, delving beneath the surface to capture their raw emotions. The raw, harsh, and bold brushstrokes in his paintings reflected the harshness of the times.

Henk Chabot ²

Brand van Rotterdam (1940): Henk Chabot ¹

Chabot’s landscape paintings exude a sense of stillness, with low horizons and vast skies that make viewers feel as if they are floating mid-air, experiencing the landscape through Chabot’s second-story studio window. This stillness contrasts with the vibrant, pulsating sky and expressive, textured brush strokes that convey the raw energy and dynamism of the natural world.

De Nederlandse kunstschilder en beeldhouder Hendrikus “Henk” Chabot (geboren op 2 augustus 1894 in Sprang en overleden op 2 mei 1949 in Rotterdam) begon zijn artistieke carrière in Rotterdam, nadat hij daar als kind in 1906 naartoe was verhuisd. Daar volgde hij naast zijn werk bij een schildersmeester avondlessen aan de Rotterdamse Academie voor Kunst en Wetenschap. Chabot liet zich inspireren door kubistische en expressionistische kunstenaars uit het begin van de 20e eeuw en richtte zich aanvankelijk op beeldhouwen. Zijn houtsculpturen, gesneden uit massieve boomstammen, hebben iets weg van totempalen uit de niet-westerse volkskunst. Later waagde hij zich aan meer expressieve stijlen, zoals te zien is in zijn iconische betonnen sculptuur “De Voetballer” uit 1937.

Van april tot november 1933 verbleef Henk Chabot in Vrouwenpolder op Walcheren.

Het Zeeuwse boerenleven, het platteland, maar bovenal de nabijheid van de zee, inspireerden hem. Zijn werk “Blanke dag aan zee” uit 1933 toonde zijn eerste experimenten met expressionistische olieverfschilderijen, wat in een groot contrast staat met zijn eerdere sculpturale werk. In 1934 keerde hij terug richting Rotterdam en vestigde zich in een huisje langs de Rotte. Vanaf hier kon hij het steeds veranderende polderlandschap observeren en schilderen.

In het interbellum bloeide Chabots artistieke carrière en werd hij een actief lid van de Rotterdamse kunstscene. Vanuit zijn huis aan de rand van de rivier de Rotte schilderde hij dieren figuurstukken en het omliggende polderlandschap. Chabot werd bekend van zijn krachtige schilderijen van de platteland bewoners. Zijn schilderijen legden hun veerkracht en de diepe band tussen de mens en het land vast.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog maakte Chabot een serie schilderijen met een donkerder kleurenpalet. Hij was getuige van de brandende stad nadat de Duitse luchtmacht op 14 mei 1940 Rotterdam platbombardeerde. Hiervan schilderde hij op indrukwekkende wijze het beroemde schilderij Brand van Rotterdam. Ook legde hij het persoonlijke leed vast met portretten van onderduikers, gevangenen en voorbijgangers die de door oorlog geteisterde stad ontvluchten.

Chabot had een diepe waardering voor de natuurlijke wereld. Zijn fascinatie voor de natuur, landschappen en de aarde zelf doordrongen zijn werk en gaven aanleiding tot een onderscheidende en suggestieve stijl die de essentie van het land vastlegde. Chabot streefde ernaar om de “essentie” van zijn onderwerpen uit te drukken, de mensen die hij schilderde zijn zichtbaar getekend door het leven. De rauwe, harde en krachtige penseelstreken in zijn schilderijen weerspiegelden

Zomer (1939): Henk Chabot³

Zee (1946): Henk Chabot⁴

Blanke dag aan zee (1933): Henk Chabot⁵

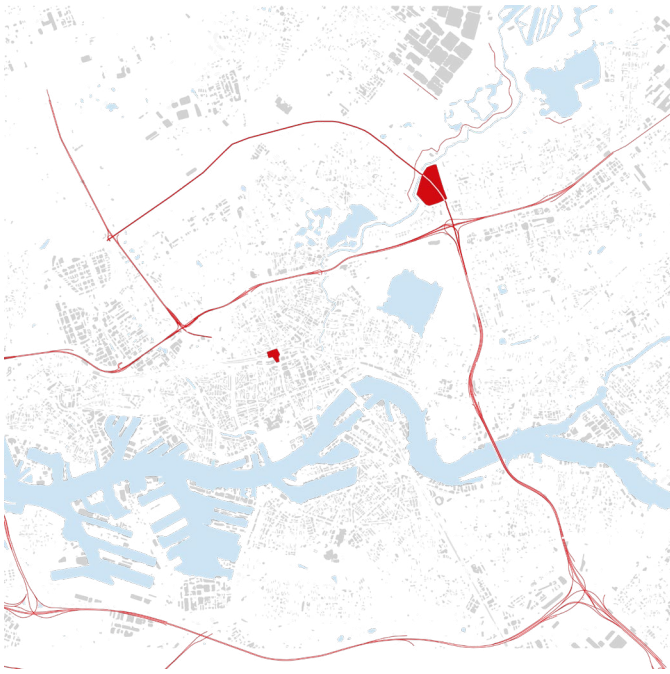
de hardheid van zijn tijd. De landschapsschilderijen van Chabot, van pasteus geschilderde witte winters en herfstgezichten in aardetinten tot monumentale weidelandschappen in voorjaarsgroen en uitbundig stralende zomers, geven een gevoel van weide stilte. Deze stilte contrasteert met de levendige, pulserende lucht geschilderd met expressieve, getextureerde penseelstreken. De lage horizonten en uitgestrekte luchten geven de kijkers het gevoel dat ze in de lucht zweven en het landschap ervaren zoals Chabot door het dakraam op de tweede verdieping.

Where is the Land of Chabot?

The Land van Chabot is situated on the northeastern outskirts of the city. It is there that the fabric of the city disperses and transforms into rural areas. It takes about one hour to reach this area by public transportation from the center, the alternative is a half hour bike tour through the beautiful surroundings of Rotte. Even if one gets there, to get inside the Land of Chabot is not so easy. The site is hidden from many sides, surrounded by natural and artificial barriers. This gives the impression of shelter and peace. Currently, a highway structure

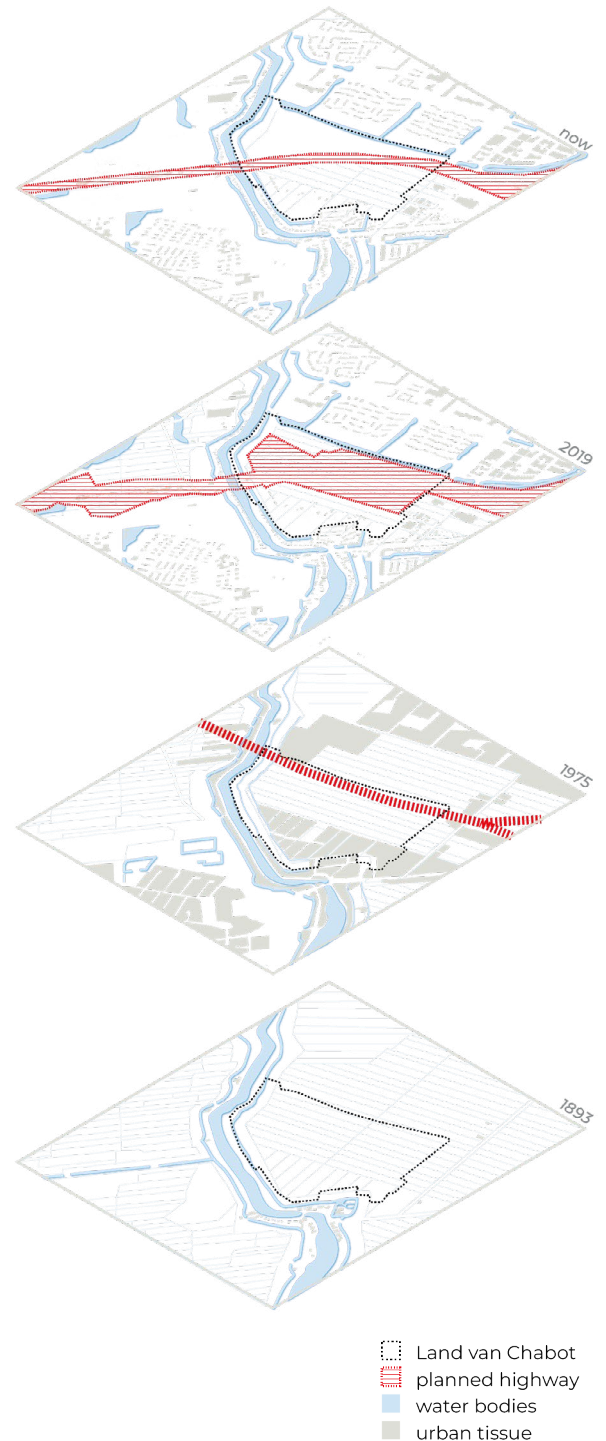
runs through the site. This divides the plot into multiple landscape patches. This event raises negative emotions about the loss of this open green space. Paradoxically, after looking at the history of the site (next page right), it became clear that it was untouched by development for such a long period because it was reserved for highway construction. The thing that destroys the area is also the main reason for its existence. The Land van Chabot has been affected by many changes, but it still retains the same atmosphere of a green, peaceful refuge.

Het Land van Chabot ligt aan de noordoostelijke rand van de stad. Daar valt de stedelijke structuur van de stad uiteen en gaat het over landelijk gebied. Het is minder dan een uur reizen vanaf Rotterdam met het openbaar vervoer, het alternatief is een fietstocht van een half uur langs de Rotte. Daar aangekomen is het echter niet zo eenvoudig om het Land van Chabot binnen te gaan. De site is van veel kanten verborgen, omgeven door natuurlijke en door mensen opgeworpen barrières. Dit geeft de indruk van beschutting en rust als we er uiteindelijk in slagen om binnen te komen. De nieuw aangelegde snelweg snijdt dwars door het landschap en verdeelt het perceel in meerdere ruimtes. De aanleg van de snelweg wekt emoties op over het verlies van de open groene ruimte. Paradoxaal genoeg werd het, na het bekijken van de geschiedenis van het gebied (figuur rechter pagina), duidelijk dat het gebied zo lang een open groene ruimte is gebleven omdat het gereserveerd was voor de aanleg van de snelweg. Wat het gebied nu ingrijpend heeft veranderd, is ook de belangrijkste reden dat het überhaupt nog bestond. Het Land van Chabot is door de recente veranderingen wat gehavend, maar het heeft nog steeds overwegend dezelfde sfeer van een groen, vredig toevluchtsoord.

Left: Position of the Land van Chabot in Rotterdam

Right: Changes over time

- Land van Chabot
- planned highway
- water bodies
- urban tissue

Movement & Experience

In multiple site visits, we aimed to understand the Land of Chabot through diverse modes of exploration, triggering various senses. By altering tempos and perspectives, we observed distinct aspects of the land, aiming to capture and distil its complexities..

Tijdens meerdere bezoeken aan de locatie, streefden we ernaar het Land van Chabot te begrijpen via diverse verkenningen, waarbij verschillende zintuigen werden geprikkeld. Door tempo's en perspectieven te veranderen, observeerden we afzonderlijke aspecten van het land, met als doel de complexiteit ervan vast te leggen en te verhelderen.

Map: Different modes (cycling, walking, laying down) in which we explored the Land of Chabot and its surroundings.

Cycling

From the very end to the very start of the River Rotte, you can see a huge shift from urban to rural landscape, and Land van Chabot is at the turning point of this change in landscape, when you ride to this place, you no longer see tall commercial buildings, only low residential houses and polder fields, the highway plunges from the viaduct into the dirt. If you look deeper into it, go inside, or explore the history of the land, you will be amazed at the changes on the land. Now the uncertainty of the future is strongly affecting the landscape, which makes you wonder what it will be like in the future, as the highway takes root, how its landscape will unfold.

Als je van het eind tot het begin van de Rotte fietst, ervaar je de grote overgang van het stedelijke naar het landelijke landschap. Het Land van Chabot ligt precies op het keerpunt van deze verandering van de omgeving. Als je naar deze plek fietst, verdwijnen de hoge kantoorgebouwen om je heen, en ze worden vervangen door kleine woonhuizen, polders, en de snelweg die de grond induikt. Als je je verdiept in het gebied, het gebied betreedt, of de geschiedenis ervan ontdekt, zul je versteld staan van alle veranderingen die het land heeft doorgemaakt. Vandaag de dag beïnvloedt de onzekerheid over de toekomst het gebied, waardoor men kan fantaseren over hoe het eruit zal zien in de toekomst, als de snelweg zich wortelt, en het landschap zich ontwikkelt.

Rotte cycling tour: Snapshots of the cycling route along the Rotte

Walking

When you set foot into Land van Chabot, a lingering essence of its original landscape can still be perceived along its untouched riverbank. This openness, adorned with patches of untamed wildflowers and grasses, bestows upon the surroundings an evocative texture reminiscent of an oil painting. As one traverses from the Rotte river towards the interior of the riverbank, the change in elevation unfolds gently. The Rotte river recedes into the embrace of flourishing vegetation, the sunken terrain swiftly engenders an acute sense of traversing into an alternate realm, instilling a profound immersion within nature and a noticeable detachment from the trappings of human-made amenities.

Wanneer je het Land van Chabot betreedt, kun je langs de onaangeraakte rivieroeveren nog steeds de essentie van het originele landschap ervaren. Deze openheid, versierd met kleine stukken wilde bloemen en grassen, wekt de indruk dat het landschap één groot olieverfschilderij is. Terwijl je van de rivier de Rotte de buitenkant van de dijk afdaald, neem je de hoogteverschillen van het landschap langzaam waar. De rivier verdwijnt achter je, terwijl je omarmd wordt door de bloeiende vegetatie, en het verzonken terrein veroorzaakt meteen een gevoel van afstand tot de buitenwereld. Je voelt je verbonden met de natuur, en losgekoppeld van alle menselijke voorzieningen.

Walking route: Map showing the routes we took and locations of the following pictures (next page)

1 - The forest provides a volumetric boundary to human activities and the surroundings.

2 - Looking from the bridge, a low horizon and big portion of the sky.

3 - The in-between field remained the openness of the polders.

4 - The sounds from the highway construction reminds of changes in the land.

5 - Farmhouses echoed country lives in Chabot's paintings.

6 - Open back yards for appreciating the openness.

Laying Down

Lying down is a more immersive experience. You will find that the grasses that you usually look down at are now at the same height as you, and you have rarely seen them so close, even clearly hearing the sound they produce as they sway in the wind.

With the change of perspective height, your view is no longer filled with green land, the sky becomes the main character, and at this moment, you can enjoy the solitude in nature freely and without being influenced by others. Although there is still the unsettling sound of highway construction in the distance, the chirping of ducks and birds, and the sound of plants rubbing against each other bring your mind back to nature quickly.

Liggen is een meeslepemde ervaring. De grassen waar je normaal gesproken op neerkijkt groeien nu op dezelfde hoogte, je hebt ze nog niet eerder van zo dichtbij bekeken. Ze lijken te fluisteren terwijl ze deinen in de wind. Met deze nieuwe blik heb je geen zicht meer op de uitgestrekte groene velden; de hemel wordt je voornaamste uitzicht. Je voelt je vrij om de eenzaamheid van het landschap te voelen, zonder beïnvloed te worden door omstanders. Ook al hoor je nog steeds het onrustige geluid van de snelwegwerkzaamheden, brengen de geluiden van de eenden, vogels en planten je terug in je gemoedsrust.

Dreaming about ...

Once upon a time I fell asleep on the Land of Chabot after a day of hard work...

... and for the first time in a while, I thought of nothing. I dreamed of nothing. My thoughts, my head, and my mind got quiet for some minutes after days and months of overthinking and analysing events, people, and past situations. It was nice. The world stopped spinning for a while. Time has no meaning here. No rush, confusion, or noise to destruct you from enjoying this moment. Just the sound of the wind and some bells is enough to keep you half awake to enjoy this moment.

- Katerina

... and started to dream about nothing really. Black blind break from perceiving through your mind and eyes. A not so silent movement of just letting things be. Feeling your body , warmth of the sun, smooth touch of the wind... Only the sound of work , cyclists and pedestrians around reminded me that I am a human being and not just part of this grass field I am lying on. Moment of ease, break from stimulation.

- Małgorzata

... and had a dream that the cows in the fields became construction cranes. They sadly found themselves trapped within the mechanical bodies of these colossal cranes. No longer able to roam freely, they stood frozen in their towering forms. All of them were spread around different parts of the Land of Chabot. They used to be able to scent of fresh grass and edible plants. But now they were fixed in place, only able to ring their cow bells, which surprisingly enough they still had. Since this was the only way that they could express themselves, they started to use the bells excessively. And the air in the Land of Chabot resonated with the cacophony of their musical rebellion.

Their necks were elongated significantly, and by surprise they could finally see over the soil dunes and see all of their friends being littered around the land, sadly not in reach, all disconnected. Until one of the "cow cranes" discovered a new bodily tool, by swinging the hook, they could reach out to their distant friends and finally establish connections again.

- Jonas

Image: Students dreaming on-site

... It is actually the only way to get to the land. Once you close your eyes for good and your mind starts to gently drift - that is when the land starts to appear. The forest grows thicker and goes further away. The sun warms my skin and the wind cools it off. The sky pulses with clouds full of colors - evermoving yet gentle. Suddenly, a bell starts to toll and a small boat appears on the slow-moving water of the canal. On the other side hidden among the trees I see thin poles that glisten when the light hits them. The more I look the more I can notice. Headstones of people lost in an old war. Remnants of construction of a city bygone. Artefacts of a civilization lost. When I manage to focus my ears, I can notice that a strange sound comes from inside them. A hollow sound, as if a steel ball is in perpetual, symmetrical motion trapped inside. I would like to cross to the other side and examine, but the boat has already sailed away and disappeared. When I open my eyes, still laying on the grass, I realize the Land of Chabot can only be seen from afar.

- Giorgos

... and I started dreaming about my time in the Pyrenees and how I couldn't sleep then because of the cow bells, about the time I almost fainted last summer, about camping on the endless dirt mounds with just a sleeping bag and a colorful parasol. About my aunt who would be jealous of me. Of having a beer later. Of when I would feel a beetle land on my nose and of thinking I'm not really tired.

- Maarten

... As I lay there, I could feel that the earth beneath me seemed to pulsate with life, as if whispering stories of growth and renewal. I closed my eyes and let the scent of the earth permeate my senses, the aroma of rich soil and grass filling the air. In that moment, I felt a profound connection to the land, as if I were an integral part of its tapestry. I carried out this feeling through that entire day - specially when I later laid in my own bed.

- Denise

... and I started to dream about the opposite of what I was hearing around me. I heard cow bells in the background, but saw roaring planes flying over low towards Rotterdam. I hear the horn of a ship on the Rotte, but I see exhausted refugees stumbling in long rows over the dike. What I hear around me in the land of Chabot is so nice, but the works of Chabot that I have seen in the museum show so much horror, but it is so nice here.

- Wessel

... I heard the sound of feet on the grass, someone was approaching, and I was still adjusting to the blurred vision caused by the change in light when I first opened my eyes. All I could see was yellow and green grass, a cloudless blue sky on the horizon, and a figure in the distance that was becoming clearer. I saw him, pipe in hand, Hendrik Chabot, with his easel and painting equipment, walking past me as if I were not here. My eyes followed him from the side of the Rotte river to the side of the polder. The sky changed dramatically, producing intense colors, dark blue, dark green, red-orange, yellow-orange, black, and clouds gathered. Wait, were those clouds? They were rough and hideous, moving strongly with the changing colors of the sky. Why did they also start to change colors violently? The sky is changing so rapidly that it wants to swallow this side of the land. No, the polder also changed. When did the haystack appear here? Is not it spring now? And cattle, when did they return to this land? Wait, wait, when did I stand up? I had a charcoal pencil in my hand and was trying to draw something on the canvas. As I drew the first lines, the landscape around me was fading rapidly, leaving only barely discernible outlines. My eyes were flooded with light, and I couldn't help but close them, leaving only the sound of the wind blowing the grass in my ears. When I eventually dared to reopen my eyes, I was met with the familiar blur of yellow and green melding within the grass. The cloudless blue sky persisted on the distant horizon. It was as if the tumultuous events had been mere fragments of my imagination, slipping away like the fragments of a dream.

- Junjian

Land through the eyes of a child

'What the child needs is what we need - just that: places where we can be what we really are: children unto ourselves, from birth to death – somewhere.' ~ Aldo van Eyck

To fully understand the place we analysed it through different perspectives, movements and eyes of others. We cooperated with children from the St. Michaëlschool, at the other side of the Rotte. We created for three separate groups of children different activities to see how they perceive the landscape, how they can reinvent it, and how they want to explore the Land of Chabot.

Om het Land van Chabot beter te begrijpen, hebben we het onderzocht vanuit verschillende perspectieven, manieren van bewegen en door de ogen van anderen. We hebben samengewerkt met kinderen van de St. Michaëlschool, aan de overkant van de Rotte. We hebben voor drie verschillende groepen kinderen verschillende activiteiten bedacht om te zien hoe de kinderen het land ervaren, hoe ze het heruitvinden, en hoe ze zich erdoorheen bewegen.

Planting & Mapping

Planting was the first activity designed to guide the children of the school to get in touch with the landscape and contribute to its transformation. One of the activities involved planting flower seeds, with the aim of giving the children the opportunity to make a small but meaningful change to the landscape. To better understand their perception and vision of the seeding location, we asked the children to draw the area where they had placed the seeds.

Originally, the plan was to plant the seeds on-site, but due to unfavourable weather conditions, we had to relocate the activity to the park adjacent to the school. Once the children finished planting, we led them back to the classroom where they mapped the position of the seeds. It was fascinating to observe how they incorporated contextual elements to make their maps more comprehensible, such as including their friends' sticks, trees, paths, and water.

Furthermore, during class time, the children enthusiastically shared their ideas about the future of Land van Chabot, which provided us with valuable and creative input for our work.

Images: Children planting seeds on spots they decided

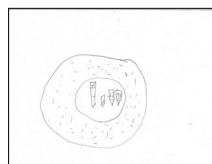
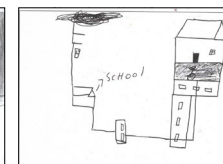
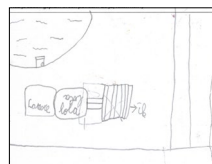

Het planten van bloemen is een activiteit om de kinderen van de school in contact te brengen met het landschap en ze te laten bijdragen aan de transformatie ervan. Stap één was het door de kinderen laten zaaien van bloemenzaden. En voor stap twee vroegen we de kinderen om het gebied te tekenen waar ze gezaaid hadden. Aan de hand van deze tekeningen konden we zien hoe de kinderen hun zaailocatie ervaren en hoe ze verwachten dat de plek zal veranderen.

Oorspronkelijk was het de bedoeling om de zaadjes in het Land van Chabot te planten, maar door ongunstige weersomstandigheden hebben we de activiteit verplaatst naar het parkje naast de school. Deze locatie is vergelijkbaar met het Land van Chabot en onze bevindingen zijn dus nog vertaalbaar naar het Land van Chabot Zodra de kinderen klaar waren met zaaien, brachten we ze terug naar het klaslokaal waar ze de positie van de zaden in kaart brachten. Het was fascinerend om te zien welke elementen in het landschap werden gebruikt als aanknopingspunten in de kaarten, zoals de stokken van hun vrienden, bomen, paden en water.

Bovendien deelden de kinderen tijdens de les enthousiast hun ideeën en wensen over de toekomst van het Land van Chabot, wat ons waardevolle en creatieve inspiratie voor ons werk opleverde.

Sketches by children: " Maps" of the seeds the children planted

Exploring & collecting

Land van Chabot can be perceived as an unapproachable dead end. But there are always ways in! The second activity embraced children's creativity in finding entrances and their own paths in the area. While exploring, they collected natural and unnatural treasures of this place.

We planned an activity to promote a connection between the students and the land of Chabot in an engaging and immersive way. At the school, we introduced ourselves and handed out to each student maps and little bags. During our walk to the Land, we asked them about their interests and their knowledge of this area. We also encouraged them to try reading our route on the map they had in their hands - to familiarize them with it. Once we arrived in the area, we asked them to do the following activity: they should collect three separate items from the land (example: rocks, leaves, sticks, earth, etc.). Once they found an item, they should indicate on the map the exact spot where they collected it, followed by writing a feeling related to this exact moment and spot.

In the end, each one will have a map with three: spots, objects and the associated feelings. It was surprising to see how they could shift their attention from little objects and plants on the ground to overlooking the land and exploring it to its fullest. The feelings appeared as this very thin extra layer over their explorations - bringing light to how different spots make us perceive the land differently.

Samples: Material collected from the land of chabot by the schoolchildren

Het Land van Chabot kan gezien worden als een onbereikbaar gebied met ontelbaar doodlopende routes. Desondanks is er altijd een manier om het gebied te betreden! Deze activiteit omarmde de creativiteit van de kinderen om manieren te vinden om in het landschap te komen. Terwijl ze het gebied ontdekten, verzamelden ze de natuurlijke en onnatuurlijke schatten van de plek.

We planden een activiteit om de kinderen op een boeiende en meeslepende manier in contact te brengen met het land van Chabot. Op de school stelden we onszelf voor en deelden we aan elke student kaarten en kleine tasjes uit. Tijdens onze wandeling naar het Land van Chabot vroegen we hen naar hun interesses en hun kennis van deze plek. We moedigden ze ook aan om te proberen de juiste route te vinden naar het Land van Chabot aan de hand van de kaart. Toen we in het gebied aankwamen gaven we hen de volgende activiteit: ze moesten

drie verschillende voorwerpen van het land verzamelen (bijvoorbeeld: stenen, bladeren, stokken, aarde, enz.). Zodra ze een voorwerp hebben gevonden, moeten ze op de kaart de exacte plek aangeven waar ze het hebben verzameld, en als laatste het opschrijven van een gevoel dat voor hen gerelateerd is aan dit exacte moment, voorwerp en vind locatie.

Uiteindelijk heeft iedereen een kaart met drie punten en voor iedere plek de gevoelens en voorwerpen. Het was verrassend om te zien hoe ze hun aandacht konden verleggen tussen het speuren naar kleine voorwerpen en planten op de grond naar het overzien en verkennen van het gehele landschap. De genoteerde gevoelens gaf een inzicht in hoe de verschillende delen van het gebied door de kinderen werden ervaren.

Drawing land & sky

What does the world look like from the eye level of a child? To answer this question we engaged children from the St. Michaëlschool in observing and drawing Land van Chabot. It was important for us what they focus on, how they experience their surroundings and how this can shift our perspective.

On the day of this third activity we embarked on a walk towards the Land van Chabot, and as we reached the bridge, we distributed small booklets that contained two different activities for them to enjoy.

One group, directed their attention towards the ground and began to explore their surroundings. They walked around, observing intently until something caught their interest. The children were then tasked with documenting the object they found by drawing it. This activity encouraged them to observe and

Image: Group of schoolchildren depicting

appreciate the smaller things in their environment. Meanwhile, another group, gazed up at the sky and listened attentively to the sounds surrounding them. They focused on capturing the dynamics of the sky, paying close attention to any patterns they noticed. Through their drawings, the children sought to express the ever-changing nature of the sky .

These two activities provided the children with unique perspectives, encouraging them to engage with their surroundings in different ways. By documenting their observations through drawing, they were able to express their creativity and develop a deeper connection with the environment.

the little details in the landscape

Hoe ziet de wereld eruit van uit het oogpunt van een kind? Om deze vraag te beantwoorden hebben we kinderen van de St. Michaëlschool gevraagd om het Land van Chabot te observeren en te tekenen. Het was interessant om te zien waar de kinderen op focussen, hoe ze de omgeving ervaren, en hoe dit ons eigen perspectief beïnvloedt.

Op de dag van de activiteit haalden we de kinderen op bij de school en liepen we naar het Land van Chabot. Bij de brug over de Rotte deelden we kleine boekjes uit met twee verschillende activiteiten die we hadden voorbereid.

Eén groep, richtte hun aandacht naar beneden. Ze moesten de grond gaan observeren en als iets hun aandacht trok dit documenteren door het te tekenen. Deze activiteit moedigde hen aan om de kleinere dingen in hun omgeving te observeren en te waarderen. En zo liep deze groep starend naar hun voeten het gebied af te struinen

Ondertussen richtte een andere groep, hun blik naar boven en moesten tegelijkertijd hun oren gespist houden. Naar de lucht starend en aandachtig luisterend naar de geluiden om hen heen. Ze concentreerden zich op de dynamiek van de omgeving. De langs drijvende wolken en het horen van de wind door de bladeren. Ze besteedden veel aandacht aan patronen die ze opmerkten in de schijnbare willekeurigheid. Ook de vindingen van deze groep werden vastgelegd met een tekening.

Deze twee activiteiten moedigden de kinderen aan om door perspectieven het landschap te waarnemen. Door hun observaties te documenteren door middel van tekeningen, konden ze hun vindingen op creativiteit wijzen uitdrukken.

Right: The land and the sky drawn by the children

Meeting the local community

During the midpoint of the quarter, we had the opportunity to show our initial ideas at the EXPO A-16 pavilion - a space created by the construction company in collaboration with Rijkswaterstaat for the gathering and meeting of the local residents. Many of these residents attended, along with representatives from the municipality, the Chabot museum, and even a descendant of Chabot himself.

These initial ideas were met with great opposition from the attendees, with the main concerns relating to land ownership and preservation of the emptiness of the place.

Especially the owners of the stables were alarmed that our ideas were defiant of borders, viewing them as trespassing. This was understood as a deep concern about the possibility of losing their right to land, stemming from many previous experiences that have shaped the area.

Other residents were concerned with the loss of the forest land caused by the construction of the highway, and the implications to the local biodiversity that are linked to it. Similarly, we recognize this opposition as a call for a more eco-centric future for a land that has been heavily deformed and ravaged in the recent past. Here we recognize that what many called natural was strongly linked to untouched. The change, however, has already happened and the construction cannot be undone.

The majority expressed that they would rather have nothing happen to the Land van Chabot - meaning no formal proposal that would alter the character of the land. Amidst the harsh critiques, a pivotal moment was when a resident recalled from their youth a time of lying down on the upper part of the dyke and looking at the sky - inspired by one of our ideas.

Gradually the attendees' views shifted: it became evident that in order for the very nothingness to be preserved, something must happen. The municipality does not currently have a complete, structured vision for the Land van Chabot, thus doing nothing could work for a short time. However, who can guarantee that in five or ten years the space does not get re-zoned as housing? In order to protect the character of the Land van Chabot, there needs to be a plan that would protect the place and emphasise the cultural aspects that are related to it.

Right: Students presenting their midterm plans to the local community

Halverwege het kwartaal kregen we de gelegenheid om onze concepten te presenteren in het EXPO A-16 paviljoen. De EXPO is een informatiecentrum over de bouwwerkzaamheden bedoeld om onder de buurtbewoners draagvlak te creëren en om voor samenkomsten van betrokkenen bij de bouw. Op onze presentatie waren bewoners uit de omgeving aanwezig, samen met vertegenwoordigers van de gemeente Rotterdam, het Chabot museum en zelfs een familielid van Henk Chabot zelf.

Onze eerste ideeën stuitten op grote weerstand van de buurtbewoners, met als belangrijkste zorgen het grondbezit en het behoud van de rust en leegte van de plek.

Vooraf de eigenaars van de paardenweiden vonden het verontrustend dat onze ideeën de grenzen tarten. Dit was met een diepe bezorgdheid over de mogelijkheid om hun recht op land te verliezen, vermoedelijk voortkomend uit eerdere ervaringen met de snelweg aanleg in het gebied.

Andere bewoners waren bezorgd over het verlies van bos door de aanleg van de snelweg en de gevolgen voor de lokale biodiversiteit die ermee verbonden zijn. Het is niet duidelijk of behoud van ecologie de drijvende factor is onder de buurtbewoners, of dat erkenning van natuurlijke waarden vooral gebruikt kan worden om ingrijpendere vormen van landgebruik te voorkomen. De ervaren natuurlijke waarden

in het gebied verwijzen vooral naar de ongereptheid van het gebied. De aanleg van de snelweg heeft echter veel van de ongerepte stukken land verwoest, maar het heeft de mogelijkheid om te herstellen.

De meerderheid gaf aan dat ze liever hadden dat er niets zou gebeuren met het Land van Chabot - dat wil zeggen geen formeel voorstel dat het karakter van het land zou veranderen. Te midden van de harde kritiek was er een kantelpunt toen een bewoner geïnspireerd door een van onze ideeën teruggicht aan zijn jeugd toen hij op de dijk lag en naar de hemel keek genietend van de rust van het land.

Hieruit kwam de mogelijkheid om te praten wat er nou in het gebied behouden moest worden en hoe dit kon worden gedaan. De waarde van het land komt juist uit de verwaarlozing ervan. Dit gaf het stille rustige plekje, ongerepte natuur, en plekken om te ontdekken. Een verwaarloosde plek kan doen lijken alsof er niets gebeurt. En is dan kwetsbaar om later toch een andere bestemming te krijgen zoals woningbouw. Het is daarom van uiterst belang om het gebied iets te geven wat het Land van Chabot duidelijk een geheel maakt. Iets wat dit gebied een karakter geeft en het een plek maakt. En hier ligt onze opdracht. Hoe maken we iets voor het Land van Chabot de plek beschermt en de culturele aspecten die ermee verbonden zijn benadrukt?

Terminology

Interstitial space

Interstitial is that space that fills the in-between of planned urban spaces, acting as the glue that permeates our cities. They are usually abandoned, unplanned and overlooked in urban planning. Similarly, the Land van Chabot does not have a distinctive character of its own, but rather lends its characteristics from its surroundings.

Borrowed boundary

Such interstitial spaces (De Wit & Dekker, 2020) lack a clear boundary of their own - their form stems from the neighbouring elements. They “borrow” their boundaries from the areas they surround them, creating a complex edge condition. In the present case the Rotte, the Ommoord residential area, and the Heemtuin park create a multi-programmatic belt that defines the Land van Chabot.

Landscape theatre

The concept of the landscape theatre alludes to a place that is secluded and self-contained, where the ever changing landscape can be viewed as a vibrant background in a theatrical play. In such a setting different qualities emerge when meandering in the landscape through different heights, speed of movement or standing still. When walking along the Rotte path you can have an open view towards the Land, or when inside the polder the feeling of enclosure is present - making for an interesting interplay of viewing experiences.

Genius loci

It is the spirit of place. According to the Roman concept, every independent being has its genius (guardian spirit), that gives life to people and places, determines their character or essence, determines what this is or wants to be. Even in turbulent times full of change, the essence of the Land of Chabot prevails and reinvent itself.

Interstitiële ruimte

Interstitiële ruimte is de ruimte tussen de geplande stedelijke ruimtes, deze overgebleven plekken fungeren als de lijm in de stedelijke structuur. Ze zijn meestal verlaten, ongepland en over het hoofd gezien in de stedelijke planning. Het Land van Chabot is een interstitiële ruimte.

Geleende grens

Omdat interstitiële ruimtes (De Wit & Dekker, 2020) geen eigen hoofdfunctie hebben, komt hun vorm en identiteit voort uit de omliggende ruimtes. Ze “lenen” hun grenzen van de omringende gebieden en creëren zo complexe randcondities. In het geval van het Land van Chabot vormen de Rotte, de woonwijk Ommoord en Terbrugge een multi-programmatische gordel die het Land van Chabot definieert.

Landschapstheater

Het concept van landschapstheater verwijst naar een plek die afgezonderd is en op zichzelf staat, waar het steeds veranderende landschap gezien kan worden als een achtergrond van een theatraal toneelstuk. In zo'n omgeving worden verschillende kwaliteiten van het landschap zichtbaar met verschillende bewegingssnelheid of verschillende standpunten vanuit andere hoogtes. Als je over het Rottepad loopt kun je een open uitzicht op het Land hebben terwijl je vanuit de polder een gevoel van opsluiting kunt krijgen. Dit levert een interessant samenspel van kijkervaringen op.

Genius loci

Het is de geest van de plek en geeft deze een bepaald gevoel. Volgens het Romeinse concept heeft elk zelfstandig wezen zijn genius (beschermgeest), die leven geeft aan mensen en plaatsen, hun karakter of essentie bepaalt, bepaalt wat dit is of wil zijn. Zelfs in de turbulente tijden van de snelweg aanleg, behoudt het Land van Chabot haar essentie terwijl het zichzelf opnieuw uitvindt.

Problem statement

The Land van Chabot currently stands as a lone fragment of the expansive, open and quiet polderscape of the previous century - a testament of persistence, stillness against change, urbanisation, movement.

A land that is there, but not there yet. It is a land fluid and undefined, constrained from the more rigid, multi-programmatic patches that surround it. It is an interstitial space, as it lacks a distinctive character or form of its own - in turn, borrowing its boundaries from its surroundings.

It is a heavily contested land, standing at the cross-section of interests from many stakeholders. Local residents strive for nothing to change, implying a need for the area to remain unprogrammed. The local farmers have been slowly driven out of the area as the urbanisation extends, and are now still fighting for their right of property. The municipality struggles to find land close to the centre for housing and public green.

For over 30 years the area resisted change and assimilation to the surrounding urbanised fabric, as it was reserved for a prospective highway. However, when this became a reality and the construction initiated, the land was further fragmented - exposing underlying issues of ownership, distrust, identity and culture.

As the construction of the A16 highway is moving towards completion, the urgency of defining a project for this land becomes apparent. How can this place's inherent qualities be brought out, emphasised? How can this sliver of land emerge as a cultural landscape? How can the Land van Chabot be brought into existence?

Het Land van Chabot is een afgezonderd stuk land; een overblijvend fragment van het uitgestrekte, open en stille polderlandschap van de vorige eeuw. Het is een getuigenis van volharding, stilstand in tijden van verandering, urbanisatie, beweging.

Een landschap dat er is, maar nog niet in volle potentie. Het is ongedefinieerd en kneedbaar, doch beperkt door de meer rigide, functionele gebieden eromheen. Het is een restruimte, het heeft geen eigen uitgesproken karakter of vorm, daardoor ontleent het land zijn grenzen aan de omliggende stukken land.

Het is een omstreden gebied, gelegen op een kruispunt van belangen van verschillende groepen. Lokale bewoners streven ernaar dat er niets verandert, en pleiten voor een ongeprogrammeerd landschap. De lokale boeren zijn langzaam verdreven uit het gebied door de verstedelijking en strijden nu nog steeds voor hun eigendomsrecht. De gemeente worstelt om ruimte te vinden dicht bij het centrum van Rotterdam voor huisvesting en openbaar groen.

Het gebied is 30 jaar lang onveranderd gebleven omdat het gereserveerd was voor een toekomstige snelweg. Nu deze snelweg wordt aangelegd, is het land verder versnipperd - waardoor nieuwe kwesties van eigendom, wantrouwen, identiteit en cultuur aan het licht kwamen.

Naarmate de bouw van de A16 vordert, wordt duidelijk dat het land nieuwe betekenis moet krijgen. Hoe kunnen de kwaliteiten van deze plek naar voren worden gebracht, benadrukt? Hoe kan dit stukje land zich ontwikkelen tot een cultureel landschap? Hoe kan het Land van Chabot tot zijn recht komen?

2.

After the first impressions and experiences of the Land van Chabot, our team got down to analysing and understanding terrain in more depth. We delved into the topics of visible and invisible boundaries that characterise the area, human and non-human activities, and the position of the Land van Chabot in the Rotte landscape.

Na de eerste indrukken en ervaringen in het Land van Chabot, is ons team begonnen met het analyseren en beter begrijpen van het gebied. We zijn in vier thema's gedoken: zichtbare en onzichtbare grenzen, invloeden van mens en dier, , en de positie van het gebied in het Rottelandschap.

Boundaries	56
Human and non-human activities	60
Underfoot / Inside	62
Rotte scale analysis	66

Understanding Land of Chabot

Boundaries

'Boundary is that from which something begins its presencing'

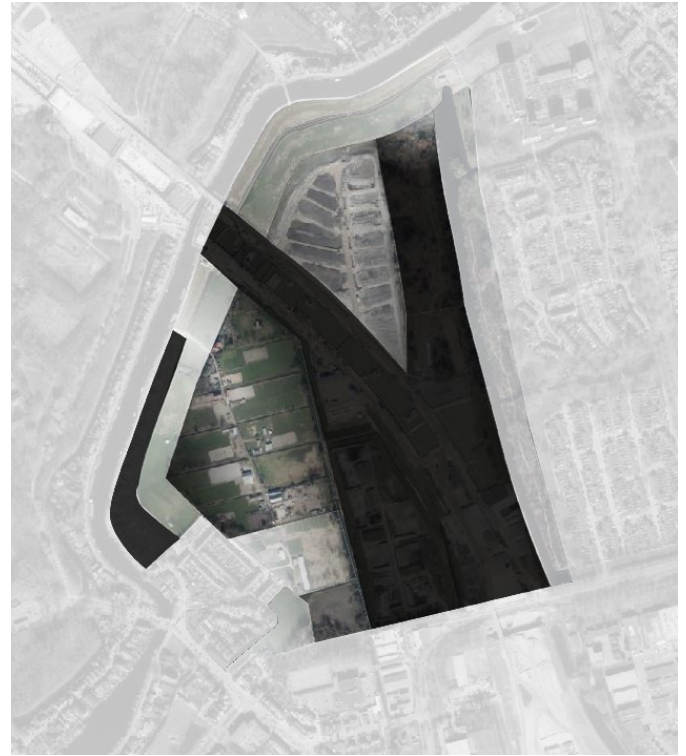
Christian Norberg-Schulz

Land van Chabot consists of a number of patches that together form one whole. Access to the land is difficult, some parts are almost completely inaccessible. In addition, the boundaries of the plot are very strong barriers, making the land detached from its surroundings. Thanks to these strong barriers, when we are inside we have a feeling of being in refuge. The conclusion of this analysis led to the intention to create thresholds, which are delicate deformations of boundaries that open the terrain for those who dare to cross the border.

Het Land van Chabot bestaat uit stukjes land, die sterk van elkaar verschillen, en toch samen één geheel vormen. Het land is moeilijk te betreden, sommige delen zijn bijna volledig ontoegankelijk. Bovendien is het gebied omringd door moeilijk te oversteken barrières, waardoor het landschap is ontkoppeld van de omgeving. Dankzij deze barrières voelt de binnenkant van het gebied als een toevluchtsoord. Na deze analyse kwamen we op het idee om drempels te creëren, subtiele vervormingen van de grenzen, waardoor het gebied wordt geopend voor diegenen die de grens durven over te steken.

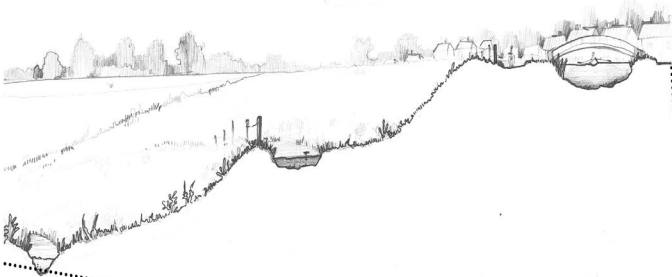
Image: Gradation of accessibility in the Land of Chabot

Drawing: Visual boundaries in the Land of Chabot

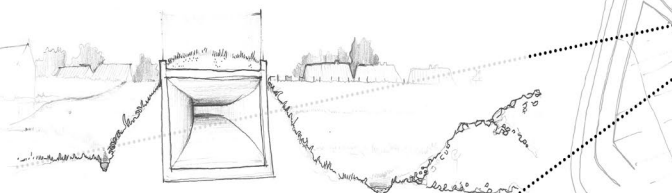
1: Section through the dike and the Rotte on the north side

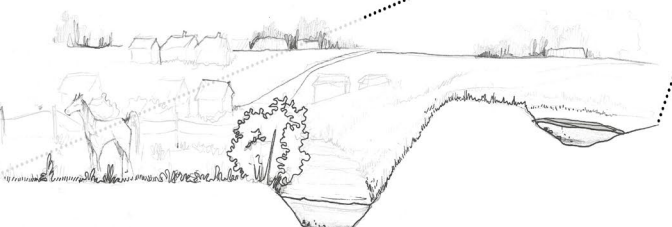
4: Section through the forest area

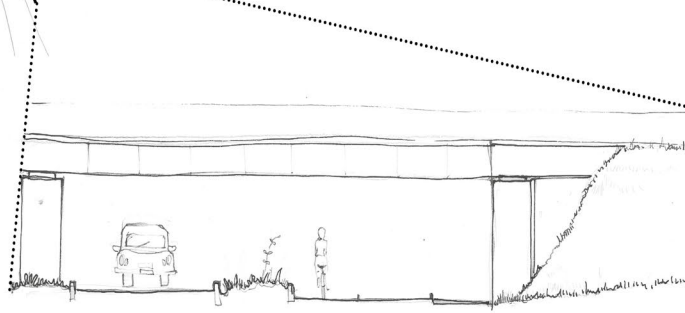
2: Section through planned highway tunnel

3: Section through the horse fields, dike and the Rotte on the west-side

5: Section over the southern edge of the land

Human and non-human activities

Human presence is very prominent in the Land van Chabot currently, as the construction of the highway has deformed the landscape and scattered traces of otherness throughout the land. The soil hills of the depot and the cranes that break up the horizon make the whole place feel like a construction site, signaling intense ongoing change.

However, non-human activities are also ever-present. Especially in the dense patch of forest at the eastern part of the land, the sounds of crows, ducks and migratory birds fill the otherwise silent suburban neighborhood. This patch is also popular with people walking their dogs - of whom the presence is always heard as well.

There is human activity all around the borders of the Land van Chabot, but the activity that happens inside is mostly hidden, as it is inaccessible. Aside from the construction, the stables are a prominent program of the land, but one can only observe from outside and not venture deeper.

De bouw van de A16 is de meest zichtbare menselijke invloed in het gebied. De bouw heeft het landschap vervormd en vervreemdende sporen achtergelaten door het gehele land. De bergen aarde en de hijskranen die de horizon definiëren zorgen ervoor dat het hele gebied een bouwplaats lijkt, en het gevoel van snelle, voortdurende verandering overheerst.

Er zijn echter ook niet menselijke invloeden zichtbaar. In het dichte bosgebied aan het oosten van het land hoor je kraaien, eenden en trekvogels die de anders stille buitenwijk van achtergrondgeluid voorzien. Dit gebied is ook populair bij mensen die hun hond uitlaten – waarvan de aanwezigheid ook altijd te horen is. Een ander stuk met veel menselijke invloed in het gebied is de manege en de volkstuintjes. Dit is echter privéterrein, dus dit gebied kan alleen van buitenaf bekeken worden en niet verder worden verkend.

Outside: Snapshots of human traces

Inside: Map showing spots of human and non-human traces

Underfoot / Inside

Delving into the interior of the Land van Chabot is an arduous task - it is difficult to access via normal means, it is disconnected and very fragmented due to the highway construction. Through brief research and collection of a few soil samples, we realised that the soil is rich in clay. The soil in this area has a high proportion of peat in its composition, as well as sand on the upper layers.

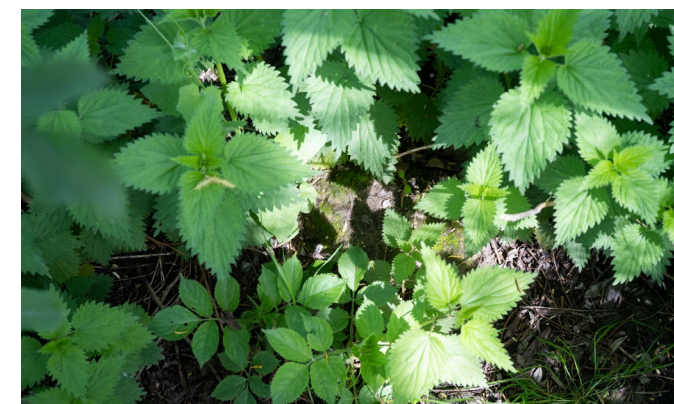
Chabot took the soil materiality as inspiration for the texture present on his brushstrokes. That thought became clear when we visited the site on a rainy day and it felt as if we sank into the land due to its muddy feeling. The quality of the soil is also present on Chabot's color palette connecting the land itself to the materiality of his paintings.

Experiencing the land from the inside makes one realise the importance of the height differences that are present in the Land van Chabot: descending from the high ground of the Rotte banks towards the steep dike provides different eye-level perspectives and thus different interpretations of the land. The significant change of viewpoints is also present in Chabot's paintings, the viewpoint sets the scale of the pictures a well. On the painting "Boomgaard" (Orchard), we can see only a fragment of the landscape because we are enclosed by trees, even so, we see the a piece of the sky and the expressive sunlight. On "Polder met kassen" (Farmland with greenhouses), we can see the greenhouses and feel as if we are above - probably over the dike of the Rotte river. The horizon line is located strategically, so that the sky occupies just a bit more than half of the picture. On "Blauwe maan" (Blue moon) the colour palette changes drastically, bringing out cool tones that indicate the lightness of a starry night. We can see the Rotte as if over a bridge, and the texture of the sky reminds us of the texture of the earth itself, bringing us back to the landscape.

Top: Mussels at the banks of the Rotte River. Food for diving ducks of the river.

Bottom: Flora textures within the Land of Chabot

Het is een zware taak om het Land van Chabot van binnenin te verkennen – het is moeilijk toegankelijk, losgekoppeld van de omgeving en sterk versnipperd door de bouw van de snelweg. Door een kort onderzoek te doen en enkele bodemon monsters te verzamelen, realiseerden we ons dat de bodem vooral bestaat uit klei. De grond in het gebied bevat ook veel veengrond en zand op de bovenste lagen.

Henk Chabot haalde inspiratie uit de materiële eigenschappen van de bodem, wat bijvoorbeeld te zien is in de textuur van zijn penseelstreken. Iets wat duidelijk werd toen we als groep het gebied bezochten op een regenachtige dag; het was zo modderig dat we wegzonken in de grond. Het kleurenpalet van Henk Chabot heeft ook veel overeenkomstigheid met de samenstelling van de bodem, waardoor hij het landschap koppelde aan zijn schilderijen.

Door het land van binnenin te ervaren werd duidelijk hoe belangrijk de hoogteverschillen in het gebied zijn voor de beleving. Wanneer je de dijk afdaalt van de hoger gelegen oevers van de Rotte, zie je gebied vanuit verschillende ooghoogtes. Deze verschillende perspectieven zijn ook aanwezig in Chabots schilderijen, hij schilderde zijn landschappen vanuit allerlei gezichtspunten. Op het schilderij 'Boomgaard' zien we slechts een fragment van het landschap omdat we omringd zijn door bomen. Toch zien we ook een stukje van de lucht en de expressieve lichtinval van de zon. Op 'Polder met Kassen' zien we de kassen van bovenaf, alsof we erboven zweven, waarschijnlijk geschilderd vanuit het oogpunt vanaf de dijk van de Rotte. De horizon is zo geplaatst dat de lucht iets meer dan de helft van het schilderij beslaat. Op het schilderij "Blauwe maan" verandert het kleurenpalet drastisch en komen koele tinten naar voren, een afbeelding van een sterrennacht. We zien de Rotte alsof we op een brug staan, en de textuur van de lucht doet denken aan de textuur van de grond, waardoor we terug worden gebracht in het landschap.

Image: Swampy and sticky soil sample from the forest area

Image: Animal traces found at the wooden chips path around the Land of Chabot river.

Rotte scale analysis

The land of Chabot is positioned on the transition between urban and rural. The Rotte park is fractured into different functions like agricultural recreation, nature, water recreation etc. So is the land of Chabot fractured into these functions. However, a strong emphasis is placed on cultural experience in the land of Chabot.

Agricultural landscape

This polder landscape is the source of the Rotte. For centuries windmills have pumped water out of the polders into the river. Even though an electric pumping station has taken over the function now, the “viermolengang” at Zevenhuizen is still there as a heritage of this land. While we follow the meandering dike of the Rotte we have a wide view over the vast landscape of open fields.

Water bodies

While the water bodies here have been made for sand extraction (Zevenhuizerplas) and water storage (Willem Alexander Baan) they have been seamlessly integrated into recreation. From top-sport to leisure boating. These water bodies expand our horizon and reflect the sky, giving all visitors escape from the city.

Nature, recreation & biodiversity

In this area we find man made hills and forested areas. With many kinds of recreational activities possible. The height differences and planting create a diverse landscape with closed spaces and some long views. With enough space for nature all along the Rotte and the agricultural landscape behind it.

Land van Chabot

A landscape at the city edge. It is a leftover, a result of urban transformation. Positioned in between areas of agriculture, nature, the Rotte and the city can be sometimes looked over. This creates opportunities for informalities to happen, for those who want to try something different, who want to hide from city stimulation. Land van Chabot is where diversity can come together. This open space at the edge of the built up area offers a great place for cultural and social activities.

Map: Drawing showing different areas across the Rotte river

Het land van Chabot bevindt zich op de grens tussen stad en platteland. Het Rottepark is opgedeeld in verschillende functies zoals agrarische recreatie, natuur, waterrecreatie etc. Het Land van Chabot is op dezelfde manier opgedeeld in deze functies. Er zal echter een sterke nadruk gelegd worden op de culturele ervaring in het Land van Chabot.

Polderlandschap

Dit polderlandschap is de bron van de Rotte. Eeuwenlang pompten windmolens hier water uit de polders de rivier in. Inmiddels heeft een elektrisch gemaal deze taak overgenomen, maar de viermolengang bij Zevenhuizen staat er nog steeds als herinnering aan het verleden van het land. Terwijl we de slingerende dijk van de Rotte volgen, hebben we een weids uitzicht over het landschap van open velden.

Waterpartijen

Deze waterpartijen zijn aangelegd voor zandwinning (Zevenhuizerplas) en waterberging (Willem Alexander Baan), maar tegelijkertijd dienen ze ook voor recreatie. Het biedt ruimte voor topsport, de pleziervaart en andere vormen van vrijetijdsbesteding. De waterpartijen verbreden het zicht op de horizon en weerspiegelen de lucht, wat het een mooie plek maakt voor Rotterdammers om de stad te kunnen ontvluchten.

Natuur, recreatie en biodiversiteit

In dit gebied vinden we aangelegde heuvels en beboste gebieden. Dit gebied biedt wederom mogelijkheid voor vele soorten recreatieve activiteiten. De hoogteverschillen en gevarieerde beplanting zorgen voor een divers landschap, met intieme plekken en enkele lange, ononderbroken uitzichten. Er is voldoende ruimte voor natuur langs de Rotte, met daarachter het agrarische landschap.

Land van Chabot

Een landschap aan de rand van de stad. Het is een overblijfsel, een resultaat van stedelijke transformatie. Gelegen tussen landbouw, natuur, de Rotte en de stad. Dit creëert kansen voor informele activiteiten, voor degenen die iets anders willen proberen, die zich willen verbergen voor de stadsdrukte. Land van Chabot is waar diversiteit samen kan komen. Deze open ruimte aan de rand van de bebouwde kom biedt een mooie plek voor culturele en sociale activiteiten.

Manifesto	70
Intervention design Amphitheatre	72
Mowing	76
Stools	84
Day of exhibition	88
Conclusion	94

Intervening in the landscape

Manifesto

Discovering the Land of Chabot taught us to experience our environment through all senses. When treating places with a strong analytical approach, we miss the essence of the space and qualities that make us develop identity. This is why we shall not underestimate so-called 'interstitial or left-over' spaces, but ought to search for their hidden beauty. We do not need to add functions to create a sense of place. Instead, we need to embrace wild, empty natural areas as the valuable element that they are, as they create diversity in our environment and have the potential to foster new beginnings. The transience of life is inevitable and change is one thing we can be sure of. The highway that has cut through the Land van Chabot gives the opportunity to reinvent the area, to gather together and protect what is important for the local society. We want to embrace the strength of local communities. We reinvent our surroundings, while simultaneously these surroundings build our identity. Let us look at changes as unexpected visitors that open doors towards new possibilities.

De omgeving ervaren met alle zintuigen; dit is hoe we het Land van Chabot hebben ontdekt. Door af te wijken van een meer traditionele analytische aanpak, hebben we verbinding kunnen maken met de essentie van de plek en haar kwaliteiten. Deze aanpak maakt het mogelijk om verborgen schoonheden te vinden in zogenaamde 'interstitiële' of rest landschappen, zoals het Land van Chabot. We hoeven hier geen functies toe te voegen om een gevoel van de plek (genius loci) te creëren. We moeten in plaats daarvan de onstuimigheid en leegheid van het landschap omarmen, en de waarde van die eigenschappen erkennen, omdat ze onze omgeving diverser en vruchtbaarder maken voor nieuwe ontwikkelingen. De vergankelijkheid en veranderlijkheid van het leven en de wereld om ons heen is onvermijdelijk. De snelweg die het Land van Chabot in tweeën heeft gesplitst, biedt de mogelijkheid om het gebied opnieuw uit te vinden, om samen te komen en te beschermen wat belangrijk is voor omwonenden en gebruikers, zowel mens als dier. We willen de kracht van de lokale gemeenschap inzetten. We herontdekken onze omgeving continu, en die omgeving ontwikkelt tegelijkertijd onze identiteit. Laten we onze blik omdraaien, en veranderingen zien als onverwachte bezoekers die de deuren openen naar nieuwe vooruitgang.

Intervention design Amphitheatre

This chapter presents the process of design and creation of site-specific intervention on Land van Chabot. The natural landscape of this area already creates the feeling of a theatre.

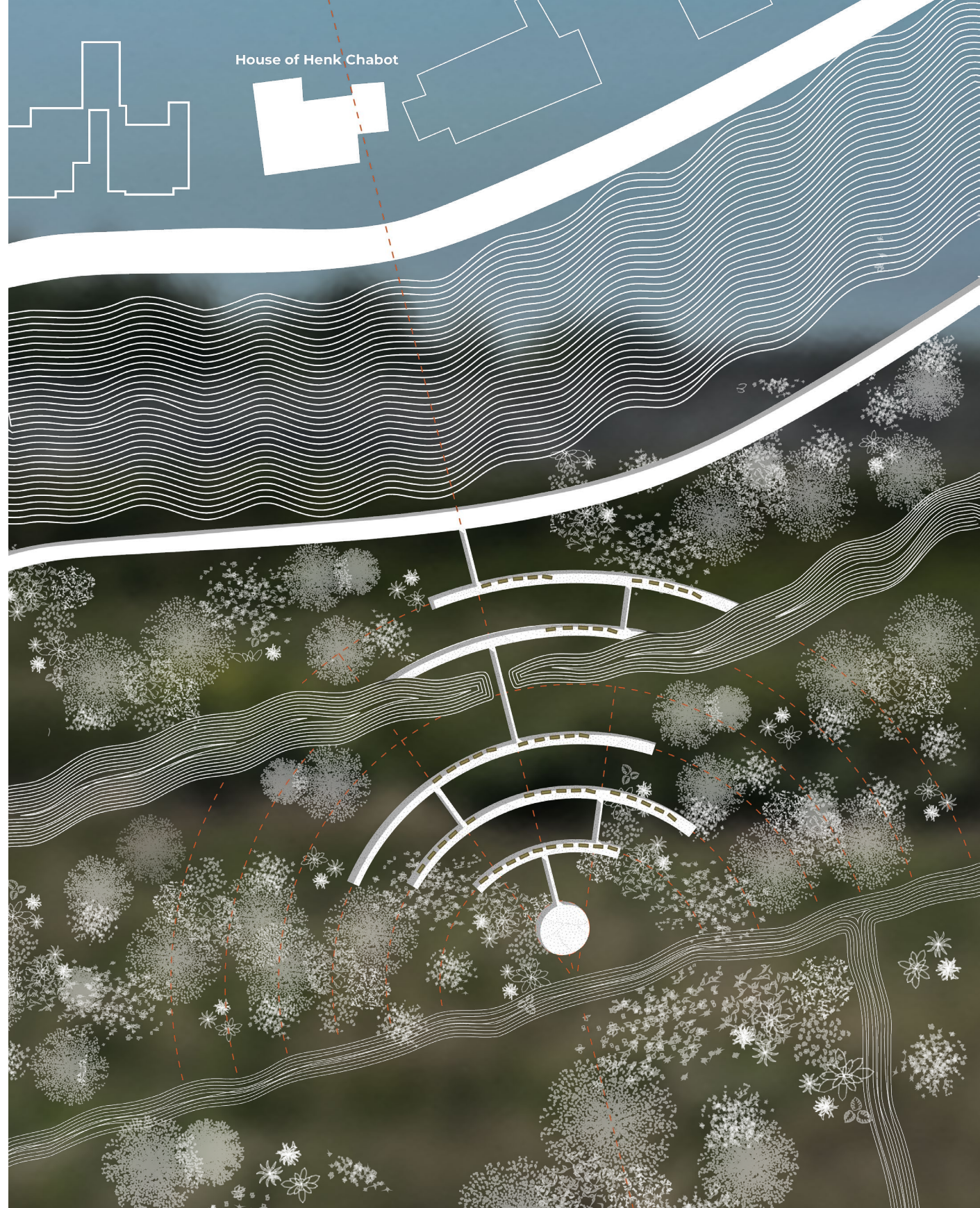
In order to emphasise this quality we created a temporary installation - an amphitheatre born from the land itself. While not being a literal element of our final design for the area, the amphitheatre invites people to both experience the site as we did and can help them envision the future of the Land of Chabot. It is also here that we created a one-day site-specific exhibition, aiming towards the engagement of the local residents - to bring them inside the otherwise sealed-off land.

Where the dike gently slopes down from the path alongside the Rotte, it offers an immersive view towards the Land of Chabot. We mowed lines in the thick and tall grass of the dike, created a circular shape as a stage and finally positioned stools to embrace effect. Sitting at the amphitheatre allows you to imagine the many upcoming changes to the landscape - the hills of soil are bound to disappear soon, as the highway is finalised. What landscape will emerge afterwards?

The emphasis on the interactions with the visitors and participants, residents was deemed the most important goal of the intervention. People can reinvent and intervene in the Land of Chabot. We hope this will be an incentive to change.

Outside: Section over the amphitheatre

Inside: Siteplan Temporary amphitheater

In dit hoofdstuk wordt het ontwerpproces en de realisatie van een interventie in het Land van Chabot beschreven. Het veranderlijke, natuurlijke landschap van dit gebied is als het ware een spektakel in een theater.

Om deze kwaliteiten van het bestaande landschap te benadrukken hebben we een tijdelijke installatie gerealiseerd – een landschappelijk amfitheater. Het amfitheater nodigt mensen uit om zowel het landschap te ervaren, als toekomstbeelden voor te stellen. Hier hebben we dan ook een eendaagse tentoonstelling gecreëerd, waarbij de lokale bevolking zoveel mogelijk is uitgenodigd om het gebied van binnenuit te ervaren, waar deze anders namelijk erg ontoegankelijk oogt.

Waar de dijk licht naar beneden helt vanaf het pad langs de Rotte, opent zich een weids uitzicht over het Land

van Chabot. In het hoge en dikke gras op de dijk hebben we cirkelvormige banen gemaaid en 50 krukjes neergezet, om zo het landschap op een soort podium te plaatsen. Door plaats te nemen in het amfitheater, kun je fantaseren over de komende veranderingen in het landschap - de bergen aarde zullen binnenkort verdwijnen, aangezien de bouw van de snelweg wordt afgerond. Welk landschap zou van onder die hopen aarde tevoorschijn komen?

De nadruk van de interventie in het landschap lag op de interactie met de bezoekers en bewoners. Mensen kunnen hier het Land van Chabot heruitvinden en ingrijpen in het landschap. We hopen dat dit een richting voor verandering geeft.

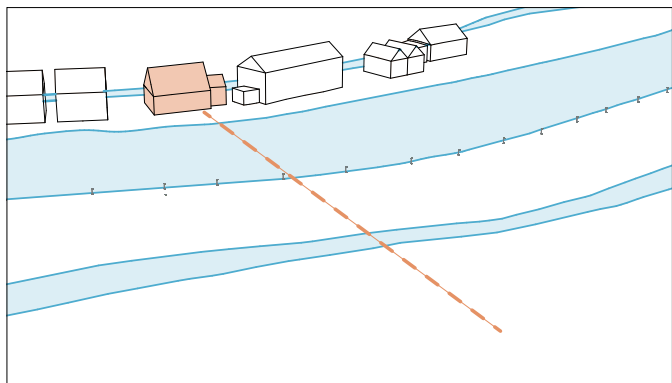
Mowing

Our idea was to create an amphitheatre on the slope next to the Rotte, which would have a visual connection with the house of the artist Henk Chabot. Noticing the grass growing taller as we shaped the concept of an amphitheatre, which would emphasise the different heights that exist on the site, mowing the grass became an important activity for the project. We started by drawing interconnected semi-circular walkways on paper, centred on a giant circle that would make up the stage. The first step was to execute this main stage using a reference point in the landscape and a wire to achieve the circular shape of the whole scene. Using this point of reference, the rest of the semi-circular corridors were later drawn on the ground with the technique illustrated more specifically in the archived images. Mowing a thin line first to have the desired shape and then clearing the path to give width to the corridor. Finally, we cleared the cut-dried grass to prepare the ground for the objects that would be situated and the event to take place.

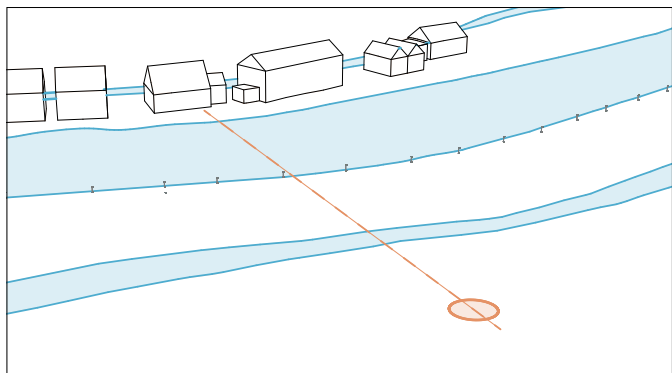
Ons idee was om op de helling naast de Rotte een amfitheater te realiseren, dat een visuele verbinding zou hebben met het huis van de kunstenaar Henk Chabot. Toen we op locatie zagen dat het gras sinds het vorige bezoek flink was gegroeid, werd het maaien van het gras een belangrijk onderdeel van het project, omdat we hiermee de verschillende lagen van het amfitheater nog nadrukkelijker konden vormgeven.

Onze tekening bestond uit halfronde, met elkaar verbonden looppaden, gecentreerd rond een grote cirkel die het podium zou vormen. We begonnen met een referentiepunt in het landschap en creëerden van daaruit met een lang touw de ronde vorm van wat het hoofdpodium zou worden. Met behulp van dezelfde techniek werden vervolgens vanuit dit referentiepunt ook de halfronde paden op de grond getekend (zie illustraties). Deze lijnen werden vervolgens tot een breder pad gemaaid. Het gedroogde gras hebben we zo neergelegd dat men er knisperend overheen kon lopen, en er een duidelijk kleurverschil ontstond tussen de paden en het gras eromheen.

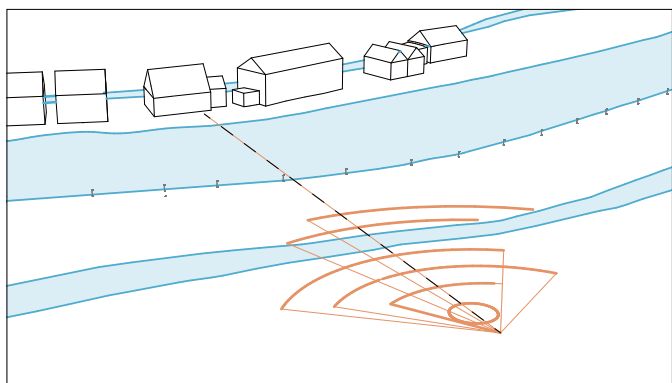

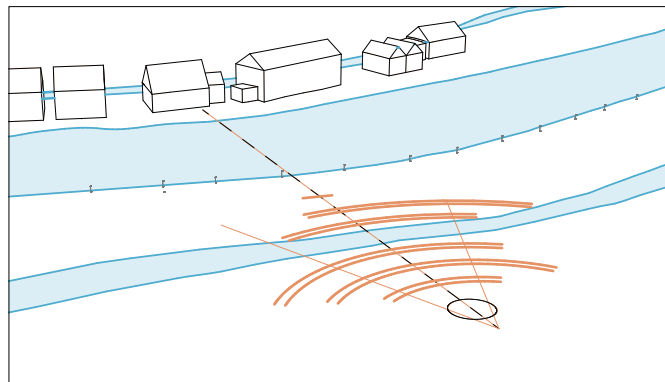
1. Henk Chabot house as a reference point

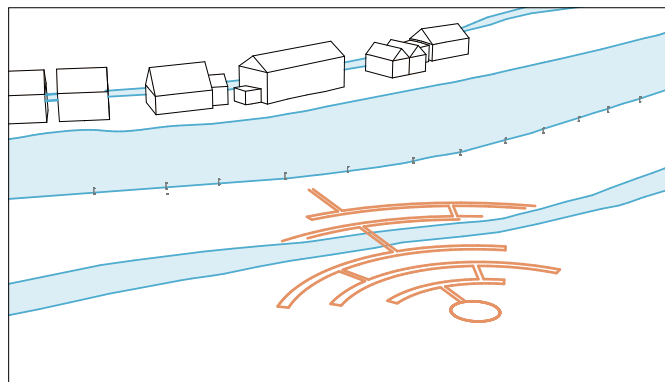
2. Stage as a center

3. Measuring the land

4. Creating and mowing the rows

5. Mowing the clearings and entrance

Diagrams: Sequence of steps during the mowing-progress of the amphitheater

Stools

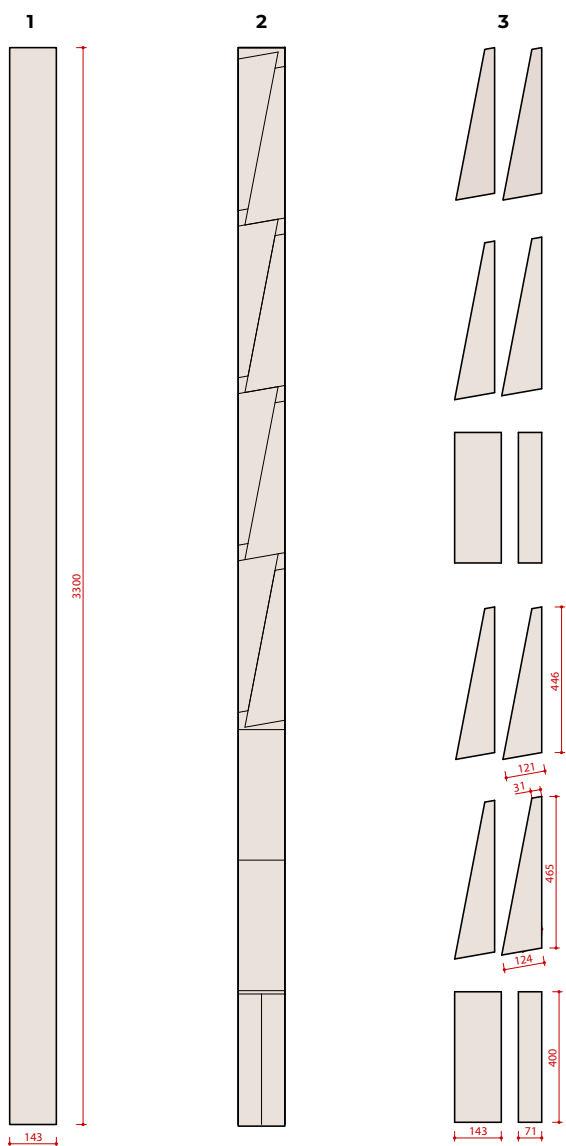

The simple element of a stool encourages the act of resting, observing and organizing. Manipulating the positions of stools on site allowed us to create an amphitheatre which puts landscape as the main performer. It all disappeared after one day, putting even stronger emphasis on the transience of the natural cycles. We encouraged visitors of the exhibition to take one stool with them home - to take a piece of the Land of Chabot with them and create a new sense for this element.

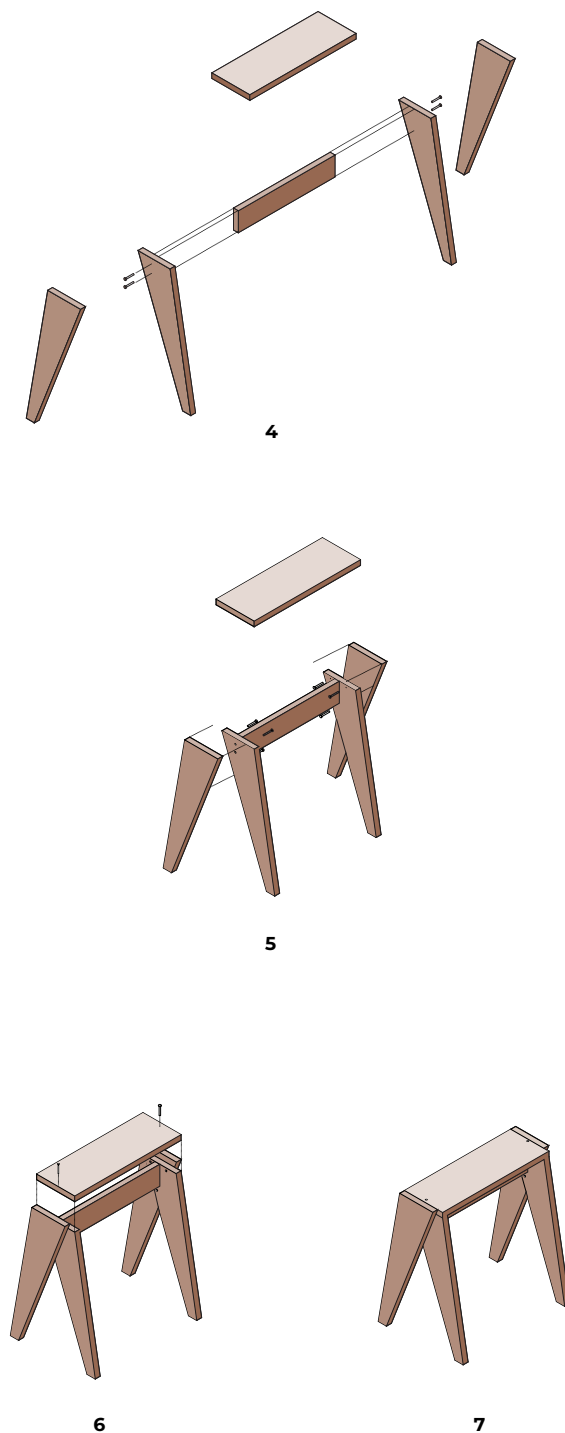

Images: 50 stools in production

Een eenvoudig element als een krukje stimuleert om tot rust te komen, bij elkaar te komen en de omgeving te observeren. Door de krukjes op verschillende plekken in het landschap te plaatsen, hebben we een amfitheater gevormd waarbij het landschap de hoofdrolspeler is geworden. Dit alles verdween alweer na één dag, wat de vergankelijkheid van het natuurlijk ritme van het landschap nog meer benadrukt. We hebben de bezoekers uitgenodigd om, als ze dat wilden, een krukje mee te nemen naar huis. Iedereen kon zo een stukje van het Land van Chabot meenemen, en een nieuwe betekenis geven, als herinnering aan de expositie dag.

Construction drawings: Drawings show the sequence of assembly of a stool. One wooden plank would exactly fit two stools.

Day of exhibition

On the day of the opening and closing of the exhibition, we met with a number of local residents, guests from the Chabot Museum and from the Rotterdam Municipality. We started the meeting with a presentation at expo A16, from where we later set off to Land van Chabot. There, guests were able to enjoy the exhibition amidst tall grasses and under the shimmering sun. We happily watched as each visitor rediscovered and enjoyed the qualities of the area. Serenity and relaxation prevailed all around. With this event we wanted to suggest how residents can contribute to the transformation of the area.

Up: View over the amphitheater towards the former house of Chabot

Down: View into the landscape

Op de dag van de opening en sluiting van onze tentoonstelling, hebben we mensen ontmoet uit de omgeving, van het Chabot museum en van de gemeente Rotterdam. De bijeenkomst begon met een presentatie bij de A16 expo, om de mensen daar uit te nodigen om naar het Land van Chabot te lopen. Op de locatie van het amfitheater konden de gasten onder het genot van een hapje en een drankje genieten van de tentoonstelling, tussen het hoge gras en onder de glinsterende zon. We keken met plezier toe hoe elke bezoeker de schoonheid van het landschap ervoer en ervan genoot. Er heerste een sfeer van rust en ontspanning. We hopen dat we de bezoekers hebben gestimuleerd om bij te dragen aan de toekomstige ontwikkeling van het gebied.

Exhibition day: Images on the 16 of juli during the exhibition and performance

Conclusion

The landscape design project embraces the ephemeral feeling of places, transforming the scenery into a stage where nature becomes the master performer. Each element is meticulously choreographed to enhance the theatricality of the surroundings, creating a mesmerising spectacle for all who witness it. The ever-changing beauty of the landscape captures the ephemeral essence of nature, reminding us of the transient and delicate nature of life itself. Like a captivating theatre production, this landscape becomes a living testament to the artistic brilliance of the natural world, inviting us to immerse ourselves in its enchanting narratives and revel in the fleeting moments of awe and wonder it offers.

Het landschapsproject benadrukt de tijdelijkheid van het Land van Chabot en transformeert het landschap in een theaterspektakel waarin de natuur de hoofdrol speelt. Elk element in het project is zorgvuldig vormgegeven om de theatrale sfeer van de omgeving te versterken, waardoor een betoverend schouwspel ontstaat. Het project laat men stilstaan in het landschap, en het te zien voor wat het is, wat bewijst dat ook overgebleven landschappen zoals deze van zichzelf een natuurlijke schoonheid hebben. Het Land van Chabot is een theaterspektakel geworden, verhalend over de betoverende pracht van de natuur. Het nodigt ons uit om ons er in onder te dompelen, ons te verwonderen en te genieten.

4.

Site plan	98
Maintenance plans	104
Amphitheatre	108
Entrances	112
Future perspective of the land	114

Design

Site plan

'Theater of sky', a temporary intervention that our team created on the Land of Chabot was just an incentive, an impulse to what can happen there in the future. It was a big lesson for us but what is most important, an invitation for citizens and institutions to imagine together. Our aim while designing was to protect the shared feeling that Land of Chabot creates for many locals and visitors. The feeling of closeness to nature, peacefulness and escape.

The characteristic aspect of this leftover space is that it is subdivided in patches which together create one whole. Each of them offers unique experiences, hides different ecological environments and atmospheres. That shifted our analysis to focus on boundaries between those spaces. Accessibility and connections between them are of very low quality. Therefore creation of thresholds in boundaries became our answer to strengthen perception of The Land of Chabot as a whole and create a journey through forbidden areas.

Our project aims to create entrances by distortion of existing elements. In the west we can find the area with stables - an important part of the land's identity. As an extension to it, we envision a complimentary public area where citizen involvement is encouraged to create and maintain flowery fields, orchards and a food forest. In this way we would like to strengthen the community activities that have contributed to the survival of the area.

On the east side of the highway we embrace the open space of the polder. The introduction of a slight slope towards the south allows for different appearances of the area, depending on the weather and water levels. This part allows for enough space for cultural activities or water storage. The existing forest is densified, creating a shelter for nature that protects the Ommoord neighbourhood from the effects of the highway.

Another patch, our focal point, is the dike which acts as a natural amphitheatre. It is here where you can overlook the polder, where the feeling of escape and peace is fulfilled, where anyone can enjoy the 'Theater of sky'. Local residents of the area, even Henk Chabot, share and treasure this experience. Our temporary intervention is an attempt to emphasise and appreciate this condition and to become in the future permanent element of the site - natural amphitheatre.

'Theater of sky' - een tijdelijke interventie op het Land van Chabot - was slechts een aansporing, een inleiding voor wat daar in de toekomst kan gebeuren. Voor ons was het een leerzame ervaring, maar nog belangrijker, voor de bewoners en instellingen was het een uitnodiging om samen te fantaseren over de toekomst. Ons doel van het ontwerp was om het collectieve gevoel te beschermen dat het Land van Chabot opwekt bij veel inwoners en bezoekers. Een gevoel van nabijheid tot de natuur, rust en ontsnapping.

Het Land van Chabot is een 'interstitial space'; een overgebleven ruimte, gekenmerkt door de variëteit van kleine stukjes land die samen één geheel vormen. Elk stukje land biedt een unieke ervaring, heeft een eigen sfeer, en herbergt verschillende ecologische habitats. Onze analyse richtte zich daarom op de grenzen tussen deze stukjes land. De toegankelijkheid van het gebied is laag en de verbindingen tussen deze ruimten zijn onduidelijk of niet aanwezig. Daarom stellen we voor om overgangen te maken, 'poorten' over de grenzen, om de ervaring van het Land of Chabot als geheel te versterken en een reis door verboden gebieden te creëren.

Ons project is gericht op het maken van ingangen door bestaande elementen te vervormen. In het westen van het Land van Chabot vinden we de stallen - een belangrijk onderdeel van de identiteit van het gebied. Als uitbreiding daarvan stellen we een openbaar gebied voor, waar bewoners worden aangemoedigd om bloemrijke velden, boomgaarden en een voedselbos aan te leggen en te onderhouden, met hulp van de gemeente. Op deze manier willen we de gemeenschap versterken die zich sterk heeft ingezet voor het voortbestaan van het gebied.

Aan de oostkant van de snelweg omarmen we de open ruimte van de polder. De toevoeging van een lichte helling naar het zuiden zorgt ervoor dat het gebied verschillend oogt op verschillende momenten, afhankelijk van het weer en de waterstanden. Dit deel biedt ruimte voor culturele activiteiten bij het amfitheater en wateropslag bij overlast. Het bestaande bos wordt uitgebreid, waardoor een oase voor de lokale biodiversiteit ontstaat, die de wijk Ommoord beschermt tegen de effecten van de snelweg.

Een ander stukje land, ons middelpunt, is de dijk die fungeert als een natuurlijk amfitheater. Hier kun je uitkijken over de polder, hier wordt het gevoel van ontsnapping en rust vervuld, hier kan iedereen genieten van de 'Theatre of Sky'. Omwonenden van het gebied, zelfs Henk Chabot, delen en koesteren deze ervaring. Onze tijdelijke interventie is een poging om deze kwaliteit te benadrukken en te waarderen en we hopen dat het in de toekomst een permanent element kan worden - een natuurlijk amfitheater.

1-The field

An expansive flowery field is designed for various forms of recreation and entertainment, a gentle slope and subtle terrain elevations is created, allowing for water fluctuation in different seasons. The overarching aim is to foster a gradual process of natural succession. We will initially seed the plain soil in random patterns to enhance plant heterogeneity and allow nature to do the magic. This area functions as a water retention basin, with more water being introduced during rainy periods, filling the slope with ponds of various sizes and shapes - eventually unifying into a larger water basin. Through this, the landscape becomes as ever-changing and dynamic as the weather conditions.

2-Forest

The forest represents a preserved natural area primarily for non-human inhabitants. Here we allow maximum natural succession, as the biological hotspot, the forest should be minimally disturbed by human activities. An entrance and a path have been strategically designed at the forest's border to enhance connectivity to the surrounding neighbourhood, no further substantial human intervention will be employed. To compensate for the loss of trees during the highway construction, specific fruit trees and ponds will be introduced to the southern part of this area, thereby further augmenting biodiversity and providing a secure habitat for animals in the long run.

3-Orchard

The orchards are planned to enhance the site's productivity and, most importantly, reconnect the inhabitants with their sense of place in Land van Chabot. We welcome participatory maintenance, farmers from the neighbourhood will be invited to maintain the orchard for ten years, and grazing and mowing are allowed. Benefits from the orchard will be extensively shared with the farmers. This initiative serves as a means to engage local residents deeply in place-making and helps to amplify their voices in decision-making concerning interventions within the site.

4-Highway

The highway is a strong boundary in the area, but also a landscape of its own. Two clumps of tall poplar trees at the entrance marks the connection between highway and its surrounding landscape, and shields the cars from the view of the residents on the other side of the Rotte. A third clump joins the motorway embankment and the existing forest.

5- Horse meadows and fields

The informal, fragmented and inaccessible character of this area will be maintained.

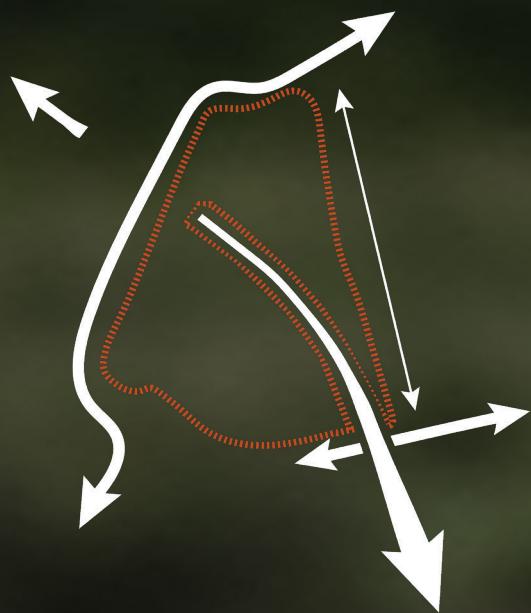
outside: concept diagrams of the landscape as an dead-end and its access points

inside: future site plan

Access points

Dead-end

1. Veld

Dit bloemenveld is ontworpen voor verschillende vormen van recreatie. Er worden subtiele hoogteverschillen aangebracht in het landschap. Door die hoogteverschillen ontstaat er een gebied wat op sommige stukken natter is, fluctuerend afhankelijk van de seizoenen. Het doel van dit deel van het landschap is om een langzaam proces van natuurlijke veranderingen te stimuleren en zichtbaar te maken voor bezoekers. Tijdens de aanleg zullen er eerst bloemen worden gezaaid in een willekeurig patroon, waarna de natuur het zal overnemen en het bloemenveld zich kan ontwikkelen. Dit gebied functioneert als een waterretentie basin, dat tijdens regenachtige perioden gedeeltelijk onder water kan komen te staan, en vijvers van verschillend formaat ontstaan. De veranderlijke weercondities en seizoenen worden hierdoor duidelijk zichtbaar in het landschap.

2. Bos

Het bos is vooral bedoeld voor niet menselijk gebruik. In dit stuk van het landschap laten we de natuur haar gang gaan, en als biodiversiteit hot spot zal het zo min mogelijk worden verstoord door menselijke activiteiten. De ingang en het pad door dit deel van het landschap zijn strategisch geplaatst aan de grens van het bos, zodat het landschap wel bereikbaar blijft, maar er verder weinig toegang is tot het bos voor bezoekers. Om te compenseren voor het verlies van bomen tijdens de bouw van de snelweg worden er fruitbomen en vijvers toegevoegd in het zuidelijke deel van dit landschap, om de biodiversiteit te vergroten en habitats toe te voegen voor dieren die in de toekomst het gebied kunnen bewonen.

3. Focus point

Descending the dike exemplifies the qualities of the Land of Chabot, viewing the landscape from different eye-levels. At the top you can have an overview of the whole site, looking far towards the highway, while at the bottom a sense of enclosure emerges. Removed from the noisy street, you can focus on the landscape as if a play will happen in front of you - a landscape theatre. To exemplify these qualities linear sitting arrangements are placed along the dike, connected with loosely defined paths through the natural grass. This space allows for envisioning of all the upcoming changes of the Land, while reminiscing of the past heritage. Where once one could see far away and feel the vast flatness of the Dutch landscape, today it oversees mounds of sand deposits and an array of cranes. In the future, perhaps a flooded landscape is teeming with life. At the very edge of one's optical field stands a thick of trees, visually connecting the two sides of the field - two polar

3. Boomgaard

De boomgaard zal worden aangelegd om de productiviteit van het landschap te verhogen en - nog belangrijker - de bewoners meer te verbinden met het Land van Chabot. We verwelkomen deelname aan het onderhoud in het gebied. Boeren uit de buurt worden uitgenodigd om de boomgaard voor 10 jaar te onderhouden, waarbij ze vrij mogen maaien en laten grazen. De productie van de boomgaard wordt gedeeld met de boeren. Dit initiatief is een manier om de lokale bewoners te betrekken tot 'place-making' en om zeggenschap te geven over de interventies in het landschap.

4. Snelweg

De snelweg is een duidelijke grens in het gebied, maar ook een landschap op zich. Twee groepen hoge populieren bij de ingang markeren de verbinding tussen de snelweg, het omringende landschap en schermen de auto's af van het zicht van de bewoners aan de andere kant van de Rotte. Een derde groep verbindt de snelwegdijk met het bestaande bos.

5. Paardenweiden en velden

Het informele, gefragmenteerde en ontoegankelijke karakter van dit gebied blijft behouden.

Maintenance plans

The introduction of the highway partitioned Land van Chabot into different patches. The key objective of this plan is to balance human intervention and natural processes. We aim to provide recreational amenities without imposing excessive intrusion that may impede the site's ecological restoration subsequent to the highway's construction.

On the east side of the highway, the field is designed to embrace various recreation, ecological and water retention functions.. It serves as the entrance for those who arrive along the Rotte river. During the initial stages, considerable human intervention is necessary to introduce a gentle slope and subtle terrains, allowing water fluctuation in different seasons. Initially, we will seed the plain soil in random patterns to enhance plant heterogeneity, and allow nature to do the magic. Once the vegetation thrives, seasonal mowing will be required to manage the growth of young trees and bushes, ensuring the field remains open and easily accessible for wandering.

The forest represents a preserved natural area primarily for non-human inhabitants. Here we allow maximum natural succession, as the biological hotspot, the forest should be remained minimally disturbed by human activities. An entrance and a path have been strategically designed at the forest's border to enhance connectivity to the surrounding neighbourhood, no further substantial human intervention will be employed. To compensate for the loss of trees during the highway construction, specific fruit trees and ponds will be introduced to the southern part of this area, thereby further augmenting biodiversity and providing a secure habitat for animals in the long run.

The western residential area is privately owned, and will remain as it is, in terms of ownership, use and maintenance. The orchards are planned to enhance the site's productivity and, most importantly, reconnect the inhabitants with their sense of place in Land van Chabot. We welcome participatory maintenance, farmers from the neighbourhood will be invited to maintain the orchard for ten years, grazing and mowing are allowed. Benefits from the orchard will be extensively shared with the farmers. This initiative serves as a means to engage local residents deeply in the process of place-making and to amplify their voices in decision-making concerning interventions within the site.

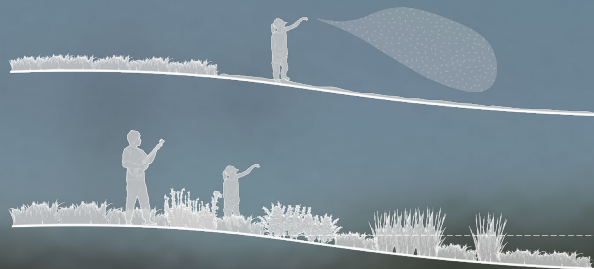
inside: different patches of the landscape

outside: sections showing different areas and different maintenance timeframes

Flowerly field

6-8x / 1 year

Food forest

1x / 4 years

Orchard

3x / 1 year

Het door de snelweg verdeelde Land van Chabot kent verschillende gebieden. Omdat het westelijke woongebied privébezit is, blijft dat hier buiten beschouwing. In ons project is de locatie verdeeld in drie landschappen: het bloemenveld, het voedselbos en de boomgaard. Ons hoofddoel in dit project is om mensen te stimuleren dit gebied te herontdekken, met aandacht voor het vinden van een evenwicht tussen menselijke interventie en de natuur. We willen het gebied toegankelijker maken, en recreatieve voorzieningen bieden met een zo kleine mogelijke ecologische voetafdruk. De grote impact van de aanleg van de snelweg in dit gebied, willen we proberen te verzachten, door de aandacht ervan af te leiden en te laten zien dat het Land van Chabot zal blijven voortbestaan. Dit mooie stukje natuur aan de rand van de stad moet de mensen verleiden om er in te blijven rond dwalen.

Aan de oostkant van de snelweg wordt een bloemenveld aangelegd. Dit bloemenveld is ontworpen voor verschillende vormen van recreatie. In de beginfase van de aanleg is er veel menselijk onderhoud nodig om subtiele hoogteverschillen aan te brengen in het landschap. Door die hoogteverschillen ontstaat er een gebied wat op sommige stukken natter is, fluctuerend afhankelijk van de seizoenen. Het doel van dit deel van het landschap is om een langzaam proces van natuurlijke veranderingen te stimuleren en zichtbaar te maken voor bezoekers. Tijdens de aanleg zullen er eerst bloemen worden gezaaid in een willekeurig patroon, waarna de natuur het zal overnemen en het bloemenveld zich kan ontwikkelen.

Wanneer er meer in het gebied begint te groeien, zal het nodig zijn om te maaien en jonge bomen en struiken te verwijderen, zodat het een open landschap wordt behouden en het toegankelijk blijft.

Het voedselbos is daarentegen vooral bedoeld voor niet menselijk gebruik. In dit stuk van het landschap laten we de natuur haar gang gaan, en als biodiverse hotspot zal het zo min mogelijk worden verstoord door menselijke activiteiten. De ingang en het pad door dit deel van het landschap zijn strategisch geplaatst aan de grens van het bos, zodat het landschap wel bereikbaar blijft, maar er verder weinig toegang is tot het bos voor bezoekers. Om te compenseren voor het verlies van bomen tijdens de bouw van de snelweg worden er fruitbomen en vijvers toegevoegd in het zuidelijke deel van dit landschap, om de biodiversiteit te vergroten en habitats toe te voegen voor dieren die in de toekomst het gebied kunnen bewonen.

Tussen de privépercelen en de westkant van de snelweg zijn de boomgaarden gepland om de productiviteit van het landschap te verhogen en - nog belangrijker - de bewoners meer te verbinden met het Land van Chabot. We verwelkomen deelname aan het onderhoud in het gebied. Boeren uit de buurt worden uitgenodigd om de boomgaard voor 10 jaar te onderhouden, waarbij ze vrij mogen maaien en laten grazen. De productie van de boomgaard wordt gedeeld met de boeren. Dit initiatief is een manier om de lokale bewoners te betrekken tot 'place-making' en om zeggenschap te geven over de interventies in het landschap.

Amphitheatre

When following the Rotte from Rotterdam the land of Chabot is the first place with an open view. Away from the buzzing city, with the cars racing below you, one can look at the slowly changing landscape. Chabot lived right across the river from this area. He would often sit on top of his roof and see this theatre of sky. For us to enjoy the same view we made a temporary intervention on site and designed a permanent amphitheatre for future development.

The Northernmost boundary is the linear dike along the Rotte. Descending the dike exemplifies the qualities of the Land of Chabot, viewing the landscape from different eye-levels. At the top you can have an overview of the whole site, looking far towards the highway, while at the bottom a sense of enclosure emerges. Removed from the noisy street, you can focus on the landscape as if a play will happen in front of you - a landscape theatre. To exemplify these qualities linear sitting arrangements are placed along the dike, connected with loosely defined paths through the natural grass. This space allows for envisioning of all the upcoming changes of the Land, while reminiscing of the past heritage. Where once one could see far away and feel the vast flatness of the Dutch landscape, today it oversees mounds of sand deposits and an array of cranes. In the future, perhaps a flooded landscape is teeming with life. At the very edge of one's optical field stands a thick of trees, visually connecting the two sides of the field - two polar points of viewing and being viewed.

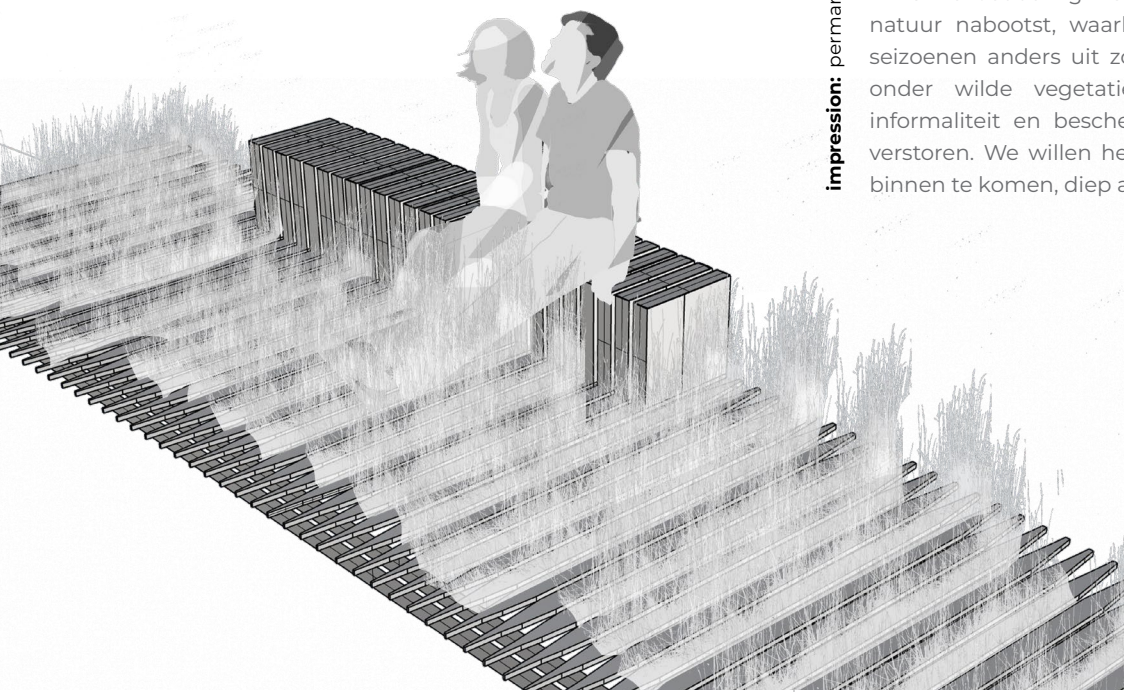
Our intention was to create a design that mimics nature, where the mentioned amphitheatre would look different in changing seasons, disappearing and appearing under wild vegetation. We decided to not disrupt the wildness, informality and protective function of the dike. We aim to embrace it, to invite anyone to come inside, take a deep breath and rest.

drawing: permanent site plan amphitheatre

Als je vanuit Rotterdam de Rotte volgt, is het land van Chabot de eerste plek met een vrij uitzicht. Weg van de bruisende stad, waar de auto's ondergronds langsrazen, kijkend naar het langzaam veranderende landschap. Chabot woonde aan de overkant van de rivier. Hij zat vaak boven op zijn dak en keek uit over dit landschap. Om van hetzelfde uitzicht te genieten hebben we ter plekke een tijdelijke ingreep gedaan en een amfitheater op de dijk ontworpen.

De meest noordelijke grens is de dijk langs de Rotte. Het afdalen van de dijk laat de kwaliteiten van het Land van Chabot zien, door het landschap vanaf verschillende ooghoogtes te bekijken. Bovenaan heb je een overzicht over het hele gebied, in de verte de snelweg, terwijl onderaan de dijk een gevoel van beslotenheid ontstaat. Met je rug naar de drukke straat, kun je je richten op het landschap alsof er een toneelstuk voor je neus plaatsvindt - een landschapstheater. Om deze kwaliteiten te illustreren zijn er lineaire bankjes parralel aan de dijk geplaatst,

verbonden met losjes begrensde paden door het gras. Deze ruimte maakt het mogelijk om de aankomende veranderingen van het land in te beelden en tegelijkertijd herinneringen uit het verleden op te halen. Waar je ooit ver weg kon kijken en de uitgestrektheid van het Nederlandse landschap kon voelen, overheersen nu zandbergen en een reeks kranen. Maar in de toekomst wemelt het misschien wel van het leven in een deels ondergelopen landschap. Aan de rand van iemands blik staan vele bomen, die de twee kanten van het veld visueel verbinden - twee punten van kijken en bekeken worden.

Onze bedoeling was om een ontwerp te maken dat de natuur nabootst, waarbij het amfitheater er in wisselende seizoenen anders uit zou zien, verdwijnend en verschijnend onder wilde vegetatie. We besloten om de wildheid, informaliteit en beschermende functie van de dijk niet te verstoren. We willen het omarmen, iedereen uitnodigen om binnen te komen, diep adem te halen en uit te rusten.

impression: permanent wooden objects

Entrances

The thresholds are delicate deformations of borders of Land van Chabot that open the terrain for those who dare to cross the border. In this chapter we present some suggestions on how such an entrance could look like. We have also defined the location of these entrances by analysing the surroundings and values of the area. Some openings are more prominent and some less, which creates a variety of experiences. We offer an entrance, but not a specific path, so that everyone can find their own way to explore the Land van Chabot.

Toegangen zijn delicate vervormingen in het Land van Chabot, die het gebied toegankelijk maken voor degenen die durven over te steken. In dit hoofdstuk presenteren we enkele suggesties voor hoe zo'n ingang eruit zou kunnen zien. We hebben de locatie van deze ingangen bepaald door te kijken waar duidelijke visuele grenzen zijn, en hoe die grenzen zouden kunnen worden getransformeerd tot een opening. Sommige openingen zijn prominenter en andere minder, wat zorgt voor een verscheidenheid aan manieren om het gebied te betreden. De entrees geven wel toegang tot het gebied, maar er ligt geen pad achter; er is geen bestemming. Hierdoor worden bezoekers gestimuleerd om het gebied zelf te verkennen, en een eigen weg erin te vinden.

drawing: entrance on the eastside through the hill

drawing: bended fence entrance south side

drawing: entrance elevating existing fences north side

Future perspective of the land

The design process for Land van Chabot focused on preserving its astonishing natural qualities and embracing the theatre of changes over time. We recognized the importance of protecting the area and granting it certain privileges to safeguard its uniqueness. Collaborating with the local community, who know the land intimately, was crucial in designing a space that resonated with their memories and identity.

The presence of a highway posed a challenge, but also an opportunity to redefine the land. We aimed to accept the changes it brought while incorporating innovative design solutions that enhanced connectivity and sustainability.

left: future impression of the landscape from the amphitheatre in dry periods
right: and in wet periods

Observing the ever-changing world around us, we realized the enduring essence of space. This realization motivated us to fight for its preservation, valuing its significance. We also understood the importance of interstitial spaces, which offered new possibilities for creativity and contemplation.

In conclusion, the design process for Land van Chabot prioritized preserving natural qualities, collaborating with the community, redefining the relationship with the highway, and appreciating the essence of space. It aimed to create a meaningful and sustainable environment that celebrated the land's uniqueness and fostered a deep connection between people and their surroundings.

Ons ontwerp voor het Land van Chabot richt zich op het behoud van de bestaande kwaliteiten in het gebied. Daarvoor maakten we een amfitheater, die de veranderlijkheid en schoonheid van het landschap benadrukte. We erkennen het belang van het beschermen van het gebied. De input van de lokale gemeenschap was van cruciaal belang bij het ontwerp, om een plek te creëren die resoneert met hun herinneringen en identiteit.

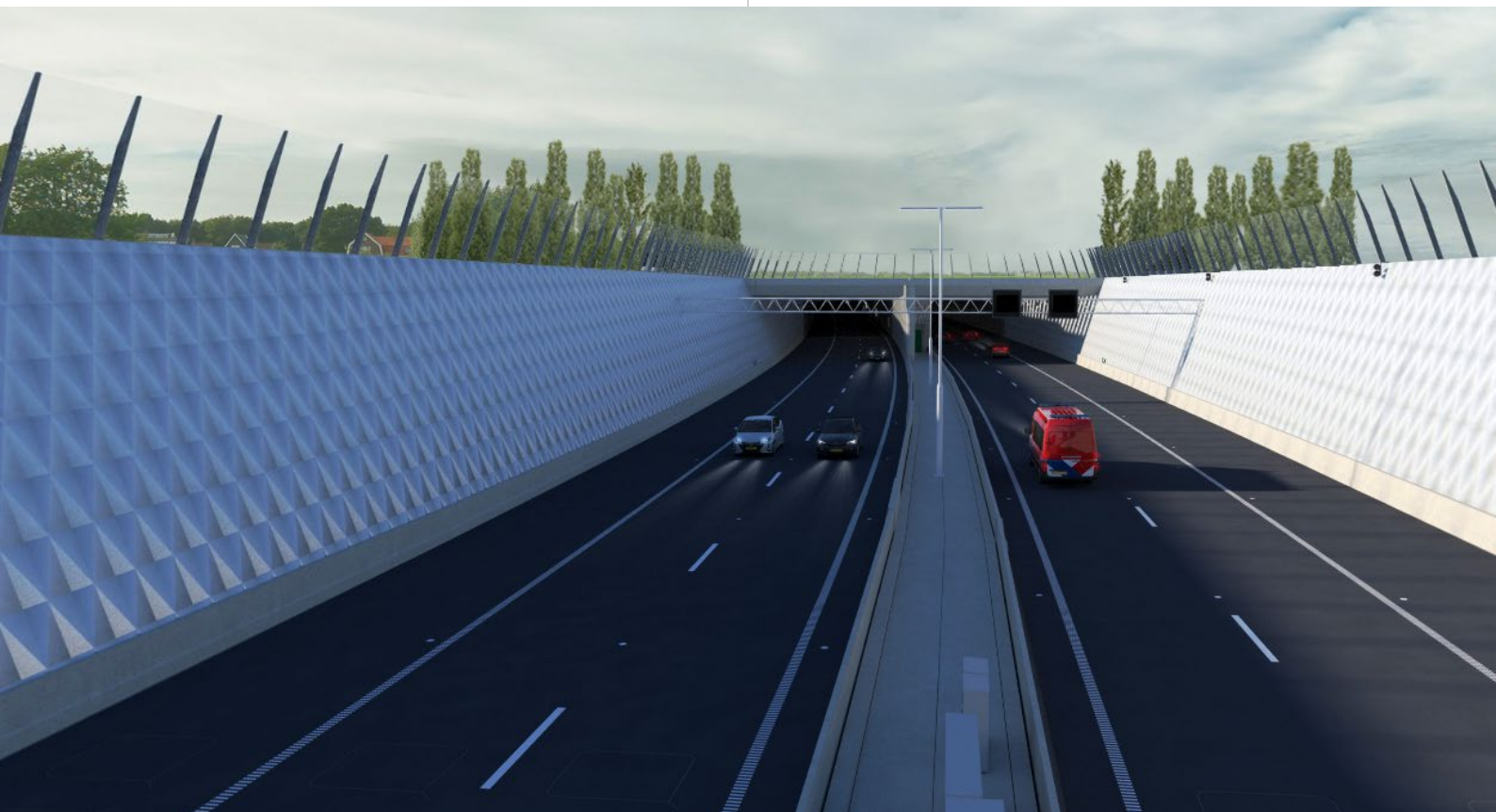
De aanwezigheid van een snelweg was een uitdaging, maar ook een kans om het land opnieuw vorm te geven. We streefden ernaar de veranderingen te accepteren die het met zich meebracht, terwijl we ontwerp oplossingen integreerden die verbinding en duurzaamheid in het gebied verbeterden.

Terwijl we het veranderlijke landschap om ons heen

impression: views from the highway. Populus nigra trees to function as sound barrier

observeerden, zagen we het belang in van het overgebleven Land van Chabot. We zijn gemotiveerd om te vechten voor behoud ervan en de schoonheid ervan te laten zien aan anderen. Het Land van Chabot is een perfect voorbeeld van een tussenruimte of 'interstitieel' landschap, waardoor we nu het belang van dit soort landschappen begrijpen. Overgebleven landschappen, met veel mogelijkheid voor inspiratie en contemplatie.

In ons ontwerp proces hebben we ons gericht op het behoud van de bestaande kwaliteiten in het gebied, samenwerking met de gemeenschap, en het herdefiniëren van de relatie met de snelweg. Ons doel was om een betekenisvolle en duurzame omgeving te creëren die de bijzonderheid van het land viert, en de verbinding tussen mensen en hun omgeving bevordert.

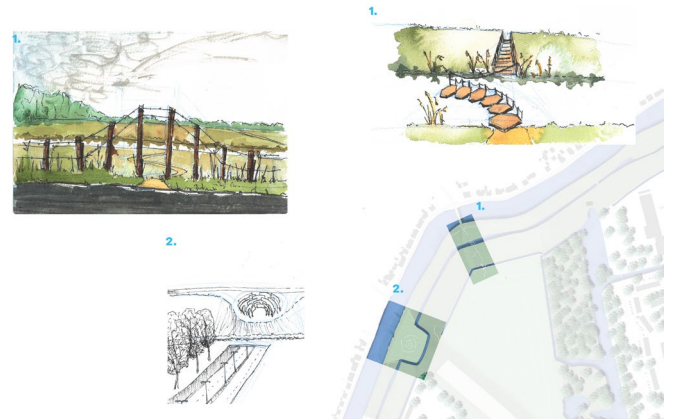
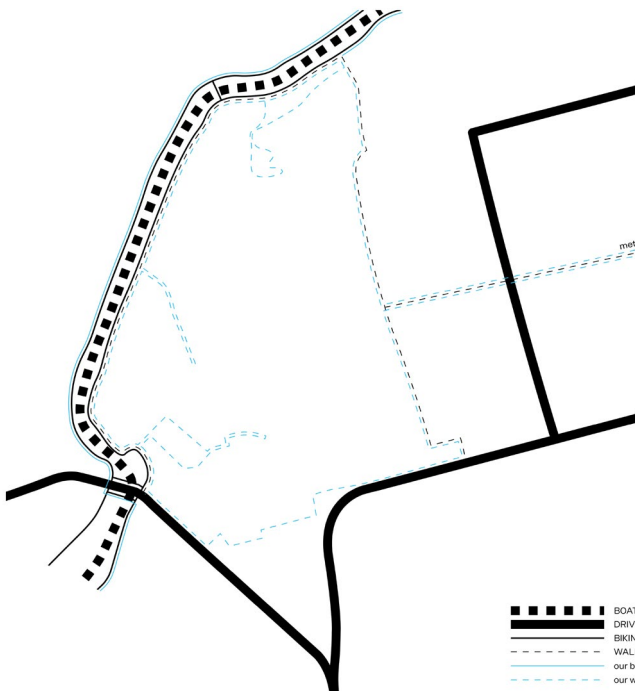

5.

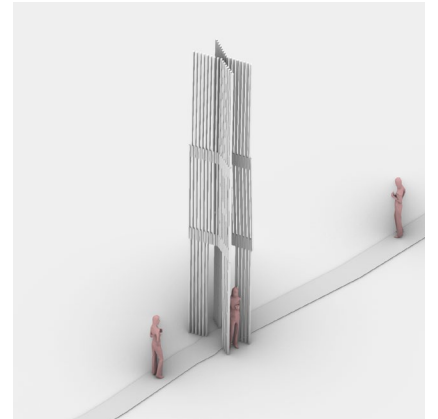
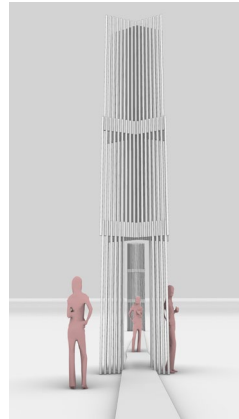
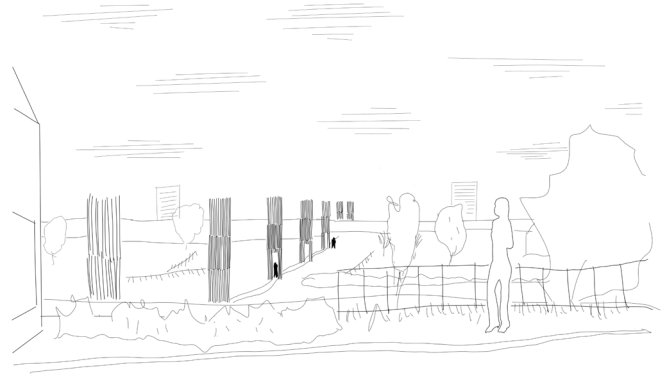
Design proposition - Group 1	120
Design proposition - Group 2	122
Design proposition - Group 3	124
Bibliography	126
Acknowledgements	128

Appendix

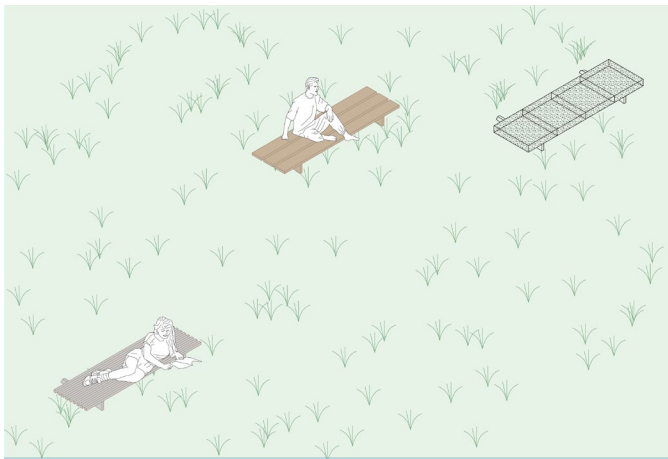
Design proposition - Group 1

Design proposition - Group 2

Design proposition - Group 3

Bibliography

A16 Rotterdam: - *A16 Rotterdam*. (n.d.). A16 Rotterdam.
<https://www.a16rotterdam.nl/default.aspx>

Dekker, A. & Wit, S.I. de. (2020). Land of Chabot. A monument to a painter in a highway landscape. *SPOOL Journal of Architecture and the Built Environment*, Vol. 7, #1. p.95-112.

Lefavre, L., Roode, I. D., Fuchs, R. H., & Eyck, A. V. (2002). Aldo van Eyck: the playgrounds and the city.

Norberg-Schulz, C. (2019). Genius loci: towards a phenomenology of architecture (1979). *Historic Cities: Issues in Urban Conservation*, 8, 31.

Figures

1 Chabot, H. (1940). *20 Brand van Rotterdam / The fire of Rotterdam* [Painting]. The Chabot Museum, Rotterdam, Netherlands.

2 *Henk Chabot*. (n.d.). <https://chabotmuseum.nl>

3 Chabot, H. (1935/36). *7 Zomer / Summer* [Painting]. Private collection.

4 Chabot, H. (1946). *36 Zee / Sea* [Painting]. Private collection.

5 Chabot, H. (1933). *4 Blanke dag aan zee / Bright day at the seaside* [Painting]. Private collection.

Acknowledgements

We are deeply grateful to the following individuals and organizations whose exceptional contributions and unwavering support have been the cornerstone of our journey. Thank you!

The Section of Landscape Architecture at TU Delft, including Saskia de Wit, Mônica Veras Morais, Inge Bobbink, and Steffen Nijhuis, for not only sharing their academic wisdom but also for providing us with the opportunity to undertake this transformative project.

Observatorium, represented by Ruud Reutelingsperger, Andre Dekker, and Geert van de Camp, for their invaluable guidance and the infusion of their boundless creative spirit.

Our heartfelt thanks to the **local inhabitants** whose lessons about the land have enriched our understanding and illuminated our path.

To **the children of St. Michaëlschool**, we extend our warm appreciation for offering us glimpses of the world through their innocent and refreshing perspectives.

The Chabot Museum, with the generous contributions of Jisca Bijlsma, Angela Verschelling, Art Collart, and Hester Veenstra, for sharing their valuable resources and knowledge.

Our sincere gratitude goes to **Gemeente Rotterdam**, represented by Yolanda Boekhoudt and Martin Looije, for their unwavering guidance, collaboration, and the wealth of professional knowledge they provided.

Finally, we express our deep appreciation to **Stichting Plezierrivier de Rotte, A16 Rotterdam**, and **Rijkswaterstaat** for not only allowing us access to the site works but also for offering us critical information that proved instrumental in our journey.

Plezierrivier
De Rôtte

A16 Rotterdam

**CHABOT
MUSEUM
ROTTERDAM**

OBSERVATORIUM

TU Delft

Rijkswaterstaat

for more information visit
landvanchabot.nl

